

Z obsahu:

**Všechno tvorstvo
chválí Boha**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
10. července 2002
- strana 2 -

Ježíš nás učí naději

Francois Marie
- strana 4 -

Z Otce i Syna vychází...

Odile Haumonté
- strana 6 -

Kdo jsi, Duchu Svátý?

Philippe Madre
- strana 7 -

Přijmout Ducha Svatého

- odevzdat se mu
Frédéric Haumonté
- strana 8 -

Závěť kardinála

Františka Tomáška

Před deseti lety – 4. srpna
1992 zemřel pražský
arcibiskup kardinál
František Tomášek
- strana 9 -

Maria, Matka Ježíšova

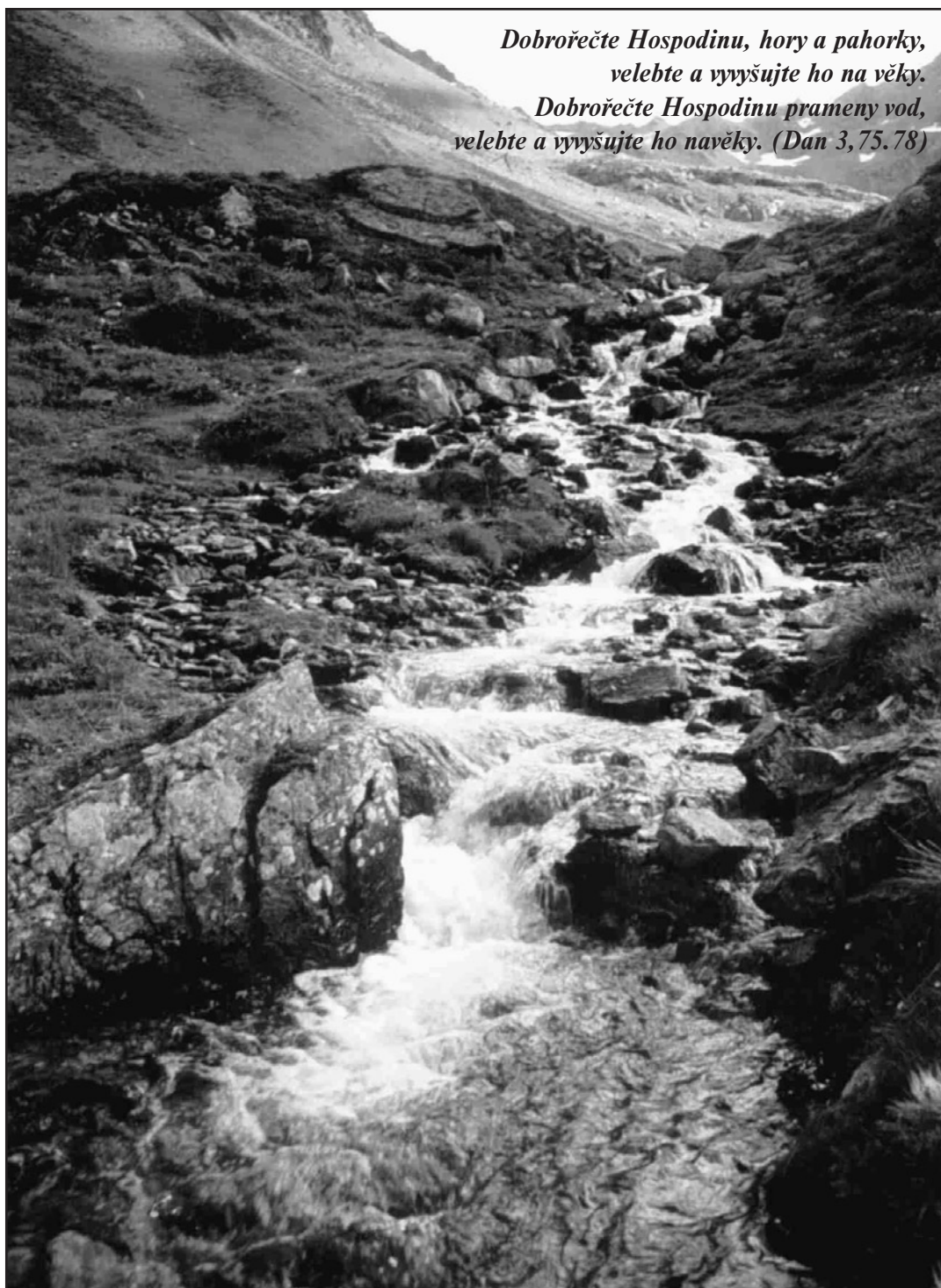
Jacques Magnan
- strana 10 -

**Hodnoty jsou plodem
na stromu víry**

Arcibiskup Johannes
Dyba (dokončení
z minulého čísla)
- strana 12 -

Poselství naděje

- strana 13 -

Všechno tvorstvo chválí Boha

Do třetí kapitoly knihy Daniel je zasazena skvělá litaniová modlitba, opravdu nejvlastnější chvalo zpěv tvorstva, který liturgie chval opakovaně předkládá v různých úryvcích.

Nyní jsme vyslechli podstatnou část, velkolepý kosmický sbor, zarámovaný dvěma shrnujícími antifonami: *Všechna díla Páně, velejte Pána, chvalte a oslavujte ho navěky... Požehnaný jsi, Hospodine, na klenbě nebes, velebený a plný slávy na věky* (v. 56.57).

Chvála hlasem tvorstva

Mezi těmito aklamacemi se rozvíjí slavnostní hymnus chvály, který vyslovuje opakovaně výzvu: *Velejte*. Formálně se jedná pouze o výzvu velebit Pána, která se obrací k celému tvorstvu; ve skutečnosti se jedná o zpěv díky, kterému věřící dávají stoupat k Pánu skrze zázraky vesmíru. Člověk používá hlas všeho tvorstva, aby chválil Boha a děkoval mu.

Dramatický vznik hymnu

Tento hymnus, který zpívali tři židovští mládenci a který zve všechno tvorstvo, aby chválilo Boha, vychází z dramatické situace. Tři mládenci, pronásledovaní babylonským vládcem, se nacházejí kvůli své víře v hloubi rozpálené pece. A přece, i když jsou připraveni podstoupit mučednictví, neváhají zpívat, radovat se a vzdávat chválu. Krutá a násilná bolest zkoušky mizí, zdá se, jakoby se rozplývala v přítomnosti modlitby a rozjímání. A právě toto chování důvěryplné odevzdanosti probudilo božský zásah.

Proměňující modlitba

Neboť, jak dosvědčuje Danielovo vyprávění, *Hospodinův anděl sestoupil s Azariášem a jeho druhy do pece, zahnal z pece plameny ohně a způsobil, že uvnitř pece jakoby vanul ranní vánek. Oheň se jich vůbec nedotkl, neublížil jim a nebyl jim ni-*

jak na obtíž (v. 49-50). Úzkosti se rozplynuly jako pára na slunci, obavy mizí, utrpení je vymazáno, když celá lidská bytost se stává chválou a důvěrou, očekáváním a nadějí. Taková je síla modlitby, jestliže je čistá, vroucí, plná důvěry v Boha, prozřetelného zachránce.

Velkolepý oslavný průvod

Kantikum tří mláďenců dává před naším zrakem přejít jakémusi druhu kosmického průvodu, který vychází z nebes, zabydlených anděly, kde září také slunce, měsíc a hvězdy. Dole rozlévá Bůh na zemi dar vod, které jsou pod nebem (srov. v. 60), to znamená dar deště a rosy (srov. v. 64).

Vidíme také, jak vanou větry, prozařují blesky a nastupují období s vedrem i mrazem, s žárem léta, ale také s jinovatkou, ledem a sněhem (srov. v. 65-70.73). Básník vkládá do zpěvu chválu Stvořitele také v rytmu času, dne a noci, světla a temnot (srov. v. 71-72). Nakonec spočine pohled na zemi a vychází od vrcholů hor, které jakoby spojovaly zemi a nebe.

A hle, ke chvále se připojuje tvorstvo rostlin, které klíčí na zemi (srov. v. 76), prameny, které přinášejí život a svěžest, moře

a řeky s jejich hojnými a tajemnými vodami (srov. v. 77-78). Zpěvák dokonce vyzývá *mořské obludy* spolu s rybami (srov. v. 7-9) jako znamení původního mořského chaosu, kterému Bůh stanovil závazné meze (srov. Ž 92,3-4; Jb 38,8-11; 40,15-41,26).

Nyní je na řadě široké a pestré království živočichů, kteří žijí a hýbou se ve vodách, na zemi a na nebi (srov. Dan 3,80-81).

Posledním aktérem stvoření, který vstupuje na scénu, je člověk. Nejdříve pohled zahrnuje všechny *lidské syny* (srov. v. 82); pak se pozornost soustředí na Izrael, Boží lid (srov. v. 83); konečně jsou na řadě ti, kteří jsou zcela zasvěceni Bohu, a to nejen jako kněží (srov. v. 84), ale také jako svědkové víry, spravedlnosti a pravdy. Jsou to *služebníci Páně, duchové a duše spravedlivých, svatí a pokorní srdcem* a mezi nimi se objevují tři mládenci, Ananiáš, Azariáš a Misael, kteří propůjčili hlas všemu stvoření k všeobecné a nekonečné chvále (srov. v. 85-88).

Vytrvale zaznívají tři slova Boží oslavy, jako v litanii: *Velejte, chvalte a oslavujte Pána*. To je autentický duch modlitby a zpěvu: oslavovat Pána bez ustání, v radosti mít účast ve sboru, který zahrnuje všechny tvory.

EDITORIAL

Všechna tři čtení 18. neděle během roku mají společného jmenovatele a tím je výzva k bezmezné důvěře v Boha. *Vy, kteří žijíte, pojďte, pojďte ke mně! Poslouchejte mě a naplní vás nový život. Slyšte mě, a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla. Nic z toho, co přijde, ani moci, nic stvořeného Vás nebude moci odloučit od Boží lásky.*

Nemá smyslu hrát si na pštrosy a namlouvat si, že se nic zlého neděje, nic nám nehrozí, že na tom nejsme ni-

jak zle. To by nebyla důvěra, ale opovážlivé spoléhání. Tak smýšlejí ti, kteří se v křesťanství zabydli po svém a neradi by měnili svůj způsob života. Skutečnost je třeba poznávat takovou, jaká je. Zástup na opuštěném místě opravdu neměl co jíst. A právě tuto existující nouzi pak vyřešila bez velkých okázalostí Ježíšova dobrotitivá moc.

Ani po Ježíšově návratu k Otcí jsme nezůstali sami. Pán nám slíbil a seslal jiného

Pokračování na str. 11

Hlas Otců

Chtěli bychom uzavřít naše rozjímání tím, že dáme slovo církevním Otcům, jako Origenes, Hypolit, Bazil z Cesareje, Ambrož z Milána, kteří komentovali vyprávění o šesti dnech stvoření (srov. Gn 1,1-2.4a) právě v souvislosti se Zpěvem tří mláďenců.

Omezíme se na to, že použijeme komentář sv. Ambrože. Ten, když mluví o čtvrtém dni stvoření, představuje si, že země hovoří, a když mluví o slunci, nachází všechno tvorstvo spojené ve chvále Boha: »Slunce je skutečně dobré, protože slouží, pomáhá mé plodnosti, živí mé plody. Bylo mi dáno pro mé dobro, je nuceno, aby se spolu se mnou namáhalo. Sténá se mnou, aby dosáhlo adopce synů a vykoupení lidského rodu, abychom byli také my vysvobozeni z otroctví. Po mém boku společně se mnou chválí Stvořitele, společně se mnou pozvedá hymnus Pánu našemu Bohu. Kde slunce velebí, tam velebí i země, velebí ovocné stromy, velebí živočichové, spolu velebí ptáci« (Sei giorni della creazione, SAEMO, I. Milán-Rím 1977-1994, s. 192-193).

Nikdo není vyloučen z chvály Pána, ani mořské obludy (srov. Dn 3,79). Sv. Ambrož totiž pokračuje: »I hadi chválí Pána, protože jejich přirozenost a jejich vzhled odhalují našim očím něco z krásy a ukazují, že mají své ospravedlnění« (tam. s. 103-104).

Tím spíše my, lidští tvorové, musíme připojit k tomuto koncertu chvály svůj radostný a důvěrou naplněný hlas, doprovázený důsledným a věrným životem.

*Bolletino Vaticano 17. 8. 2002
Mezititulky redakce Světla*

Hostina milosrdenství

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Dejte vy jim jíst!

Chceš-li se dnes setkat s Pánem, musíš se připojit k zástupu, kterému není zatěžko ujit značný kus cesty, jen aby našel Ježíše. Můžeš se znovu přesvědčit, že vyhledat Božího Syna se vždy vyplatí, i když to stojí nějakou námahu.

Zpráva o smrti Jana Křtitele totiž přiměla Pána, aby nasedl na loď a odešel na pusté místo, kde by mohl být sám. Chce zde v tichosti vzdát chválu svému Otci za svého Předchůdce, který oslavil Boha tím nejvyšším možným způsobem: stal se předchůdcem Božího Syna i ve své mučednické smrti. Jan zahajuje nekonečnou řadu těch, kteří potvrdí svou věrnost i za cenu svého vlastního života. Ta řada ještě zdaleka nekončí a může se stát, že se obrátí s pozváním i k tobě. Ale neboj se toho. *Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy? Pronásledování nebo zabití?* Jestliže tě taková možnost léká, máš o důvod více vyhledat Ježíše a odevzdat se mu tak, aby i za tebe mohl děkovať svému Otci. Aby to mohl udělat, je připraven nahradit tvůj lidský strach radostnou nadějí. Svěř se mu zcela a bez výhrad, aby tě vyzbrojil stejnou věrností a láskou jako svého Předchůdce, který zaplesal radostí ze setkání s Pánem již v mateřském lůně.

Ježíš chtěl dopřát trochu odpočinku i svým učedníkům, kteří se právě vrátili ze své první evangelizační cesty. Ale nová situace si žádá, aby tento svůj klid záhy přerušili. Přišlo velmi mnoho těch, kteří potřebují Pána. Lidé se vydali na dalekou cestu a hledají ho s velkým úsilím a vytrvalou nadějí. Jen se podívej, jak se opuštěné místo náhle zaplňuje. Přicházejí v celých zástupech a nehledí při tom na námahu, těžkosti, překážky ani na zdravotní obtíže. Každý z nich si uvědomuje, že je nějak poznamenan. Jedni strádají tělesně, jiní trpí ve své duši, ale všechny spojuje jedna naděje a jedna víra, kterou můžeš vyčíst z jejich tváří, když spatřili Ježíše: Ten prorok mi pomůže. Kdyby neměli důvěru, nešli by za ním takový kus cesty. Kolik jsi ušel ty, abys našel svého Pána?

Ježíš ihned povstává, aby jim vyšel vstříc. Před časem jej božský soucit přiměl sestoupit z nebe, aby mohl hojit bídu nešťastných lidí. Nyní se na ně dívá i jako člověk a jeho lidské srdce zachvátí soucit. Je mu líto nejen těch, kteří přišli, ale i těch, kteří tu nejsou a dokonce i těch, kteří za ním nikdy nepřijdou, protože nechtějí, ačkoliv by tak rád všem projevil svou milosrdnou lásku. Nejvíce je mu líto těch ubožáků, kteří ani nejsou schopni poznat, jak

velká je jejich bída. Neměl by ses vypravit za nimi a přesvědčit je, aby přece jen přišli? Naskýtá se tu všem příležitost, která se nemusí opakovat. Vidiš přece na vlastní oči, že Ježíš se ujímá každého a nikoho neodmítá. Jestliže zatím ještě váháš, pospěš si k Ježíši vyprosit své vlastní uzdravení, abys pak mohl o to výmluvněji svědčit svou vlastní zkušeností, jak dobrý je Pán. Jdi a všude vyprávěj, jak šťastní jsou všichni ti, kteří přijali a okusili Ježíšovu milosrdnou moc.

Pozoruj Pána při jeho díle. Bez přestání slouží tisícům potřebných a neohlíží se na únavu ani na čas. Ale ani ti, kteří ho vyhledali a přišli za ním, nemyslí na pohodlí ani na návrat a těší se z přítomnosti svého nejsvětějšího dobrodince. V Ježíšově společnosti se čas nepočítá. Teprve když se schyluje k večeru, přicházejí učedníci s návrhem, že by měl Ježíš zástup propustit, aby si opatřil nezbytnou stravu, protože na tomto pustém místě se nic k jídlu nenajde. Ale Pán je jiného názoru: »Jak je mohu poslat pryč, když mě hledali s takovou horlivostí, že při tom nemysleli ani na jídlo? Jsou našimi hosty. *Postarejte se o ně vy!*«

Učedníci však hledí plní rozpaků na pouhých pět chlebů a k tomu dvě ryby, které mají k dispozici. Jsou ještě příliš v zajetí svých lidských možností, než aby pochopili, že nic z toho, co jim Pán ukládá, nesmějí pokládat za nemožné, a to tím spíše, když jde o službu bližním. To je tajemství největších dobrodinců lidstva, kteří se dali s láskou a ochotou do práce i s holýma rukama a *všechno jim bylo přidáno*⁽¹⁾. Když máš splnit Ježíšovu vůli, neohlížej se na svou nemohoucnost, ale důvěřuj v Jeho všemohoucnost. Cesta k zázraku je vždy otevřená, když se postupuje tak, jak to nyní vidiš na vlastní oči: Ježíš je tím, kdo *dobrořečí a láme*, a učedníci jenom roznášejí. Kdykoliv bys chtěl postupovat jinak, jsi Božím zázrakům na překážku. Především zde hledej pravou příčinu mnoha svých dosavadních nezdarů.

Až se nasytíš z Ježíšových darů, pomáhej sesbírat to velké množství kousků, které zbyly z pouhých pěti chlebů a dvou rybiček. Nyní je čas, abys projevil Pánu svou vděčnost za jeho hostinu a také za jeho lekci víry v Boží nejlaskavější péči. Když ses přesvědčil, jak je *Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, a plný lásky*, že *je ke všem dobrotivý a má soucit se všemi svými tvory*, nikdy už nepropadej malomyslnosti. Jsi-li plně v jeho službách, vždy můžeš doufat, že *ti dá pokrm v pravý čas*.⁽²⁾

Poslouchej Pána a naplní tě nový život.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 6, 33

⁽²⁾ resp. žalm 144

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 55,1-3

Toto pravi Hospodin:

„Nuže, vy všichni, kteří žízníte, pojdte k vodě; i když jste bez peněz, pojdte, zásobte se a jezte bez peněz a zdarma víno a mléko!

Proč vydávat peníze za to, co není chléb, svůj výdělek za to, co nesytí? Slyšte mě a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla! Nakloňte ucho své a pojdte ke mně! Poslouchejte a naplní vás nový život! Sjednám s vámi věčnou smlouvu na věrných slibech daných Davidovi.“

2. čtení - Řím 8,35.37-39

Bratři!

Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy? Snad soužení nebo útisk nebo pronásledování nebo hlad nebo bída nebo nebezpečí nebo zabití?

Ale v tom ve všem skvěle vítězíme skrze toho, který nás miluje. A já jsem přesvědčen: ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani nic přítomného, ani nic budoucího, ani mocnosti, ani výška, ani hloubka a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Evangelium - Mt 14,13-21

Když Ježíš uslyšel o smrti Jana Křtitele, odebral se lodí na opuštěné místo, aby byl sám. Jakmile o tom lidé uslyšeli, šli pěšky z města za ním.

Když vystoupil a uviděl velký zástup, bylo mu jich líto a uzdravil jejich nemocné.

K večeru k němu přistoupili učedníci a řekli: „Toto místo je opuštěné a už se připozdilo. Rozpusť proto zástupy, ať se rozejdou po vesnicích a koupí si něco k jídlu.“

Ale Ježíš jim řekl: „Není třeba, aby odcházeli. Vy jim dejte jíst!“

Odpověděli mu: „Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“

Ježíš řekl: „Přineste mi je sem.“

A rozkázal, aby se lidé posadili na trávě. Potom vzal těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi a požehnal, lámal chleby a dal učedníkům a učedníci zástupům. Všichni se najedli dosyta a ještě sesbírali plných dvanáct košů zbylých kousků. Těch, kdo jedli, bylo na pět tisíc mužů kromě žen a dětí.

Ježíš nás učí naději

Naději ve Starém zákoně představuje Job, který si je vědom své integrity a nevinu a skládá svou důvěru v Hospodina. Jeho důvěra a naděje v božskou spravedlnost mu vrací zpět všechny jeho statky.

Evangelium nám zjevuje naději, jakou Bůh chová k člověku. Ukazuje nám ji na otci, který den co den čeká na návrat ztraceného syna, aby mu odpustil a otevřel mu opět svůj dům. Bůh doufá ustavičně v obrácení člověka, protože ho nekonečně miluje a chce ho spojit se svou věčnou láskou. Připomíná každému člověku, aby byl připraven, protože *Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete* (Mt 24,44). Jako otec je připraven a často vychází na výšinu, aby se podíval, zda se syn nevrací, tak musí také člověk ustavičně jít vstříc Bohu a smířit se s ním, aby mohl očekávat, že bude sdílet jeho věčnou lásku.

Důvody naděje

Ježíš nás učí naději a důvod této ctnosti spočívá v Něm. Ve skutečnosti je tomu tak, že ON přišel, aby člověka zachránil a otevřel mu znovu brány nebes. **Proto se musí hříšník vrátit domů k Bohu a věřit, že jeho spása spočívá v kříži a v Kristově milosrdenství,** které si každý hříšník může získat pravou lítostí. Ježíš to potvrzuje sv. Kateřině Sienské: »Zajistil jsem člověku pomoc a naději. Jakmile ve svatém světle víry rozjímá o ceně Krve, která byla za něho zaplácena, musí tento pohled naplnit jeho srdce pevnou nadějí a jistotou jeho spásy« (Dialogy, 136).

Křesťanská naděje obsahuje také vědomí, že je třeba **nedůvěřovat sám sobě a svou důvěru vsadit na Kristovy zásluhy,** které pokrývají důvěřující duši a uvádějí ji do jeho království. To říká Ježíš sv. Gertrudě, která se pokládala za velmi nehodnou a nedostatečně připra-

venou, aby mohla přijmout eucharistického Ježíše: »Ty jsi svou modlitbou dosáhla, že se obyvatelům nebes jevíš s celou nádherou, o kterou jsi prosila. Proč mi nedůvěřuješ, když já jsem všemohoucí a nejdobrotivější Bůh? Jako bych já nemohl učinit to, co může učinit každý člověk na zemi, který vlastní kus oděvu nebo šperk. Jím může odít nebo ozdobit svého přítele a tak způsobit, že jeho přítel září stejným leskem jako on« (Životopis, kniha 3., 31. kap.).

Naděje je také tou **ctností, která věří v Pánovu spravedlnost,** avšak současně ví, že **Boží spravedlnost zde na zemi zahrnuje i jeho milosrdenství,** které je vždy připraveno nám odpustit a darovat nám ve své lásce nový život. Proto řekl sv. Gertrudě, která neměla odvahu se živit Ježíšem v Hostii, protože

se polekala smyslu Boží spravedlnosti: »Rozjíměj alespoň zrakem svého těla a dívej se, v jak úzkém kalichu jsem uzavřen, abych mohl přijít k tobě, a buď si jista, že přisnost mé spravedlnosti je také uzavřena šíří mého milosrdenství, jejíž výmluvný příklad dávám lidstvu právě rozdávaním této svátosti« (Kniha 3., 17. kap.).

Naděje hříšníka spočívá **v ustavičné oběti, kterou Ježíš přináší Otci, aby hříšník mohl přijímat ustavičné odpuštění svých provinění,** když projeví pravou zkroušenost a živou touhu po odčinění. To sdělil Ježíš sv. Gertrudě: »Velmi potřebné je zprostředkovat lidem toto poznání. Velmi spasitelné pro ně je a vždy bude, když budou stále pamatovat na to, že Syn Panny stojí před Otcem, aby zajistil spásu lidského rodu. A kdykoliv ze své lidské slabosti pochybí v srdci, před-

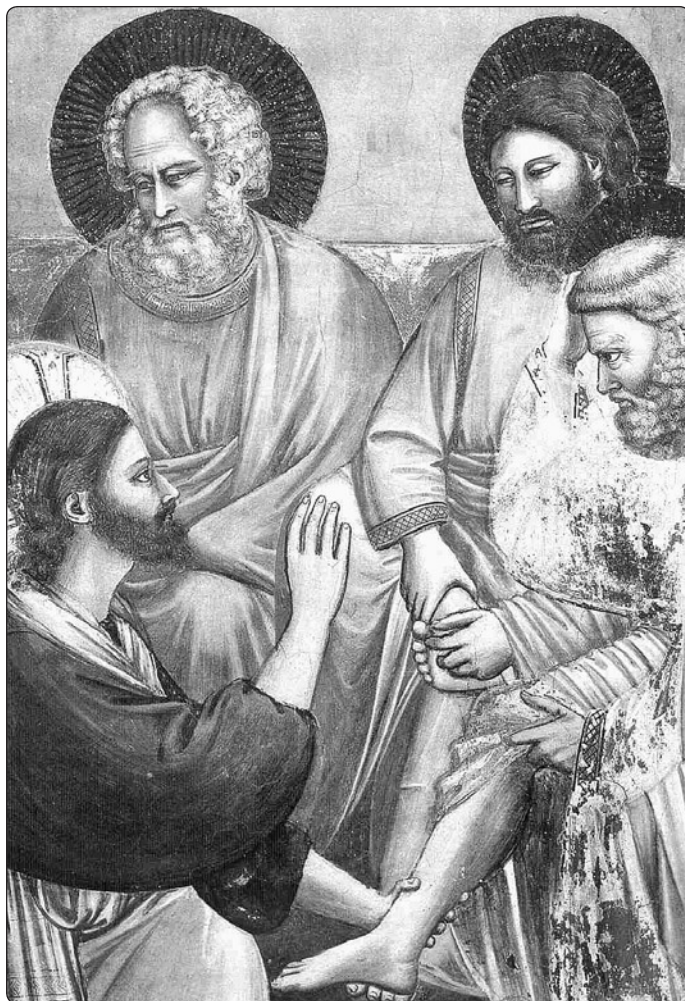
ložím jako dostiučinění Otci své nejčistší Srdce. Kdykoliv se prohřeší ústy, svá neposkvrněná ústa. Když však zhřeší rukama, ukazují své probodené ruce. A ať se prohřeší čímkoliv a jakkoliv, moje nevinnost současně usmíruje Boha Otce, takže mohou lítostí a pokáním dosáhnout odpuštění. Proto chci, aby moji vyvolení, kdykoliv dosáhnou vyprošeného odpuštění hříchů, ustavičně děkovali, že jsem jim zajistil odpuštění« (Kniha 3., 36. kap.).

Pravá křesťanská naděje spočívá v tom, **nebát se budoucnosti, která spočívá v Boží prozřetelnosti.** Když byla sv. Terezie z Avily velice nerozhodná kvůli těžkostem, které ji potkaly při zakládání klášterů, řekl jí Ježíš: »Čeho se bojíš? Kdy ti něco scházelo? Já jsem dnes tentýž jako vždy. Pokračuj dále v zakládání obou těchto klášterů« (Zakládání klášterů, 29. kap.).

Naděje je závazek

pro křesťana, protože ví, že Bůh je jeho Pán a že má jednat tak, aby se mu líbil a mohl přijmout odměnu jeho otcovské lásky. Nešťastný je ten, kdo pochybuje o Bohu, kdo nedůvěřuje v moc jeho lásky, ale skládá všechnu svou důvěru a naději jen sám v sebe. Ježíš ukázal sv. Kateřině veliký rozdíl v životě dvou duší: jedna spoléhá na sebe a druhá důvěřuje Bohu: »Duše musí buďto důvěřovat a sloužit mně, nebo spoléhat na sebe a svět a sloužit jemu. Pak slouží světu, který je mimo mne, a to v míře, v jaké miluje smyslovost a poslouchá ji... Její naděje, kterou vkládá do konečných věcí, je marná a pomíjívá. Duše se zklame a nedosáhne svého cíle, po kterém touží. Pokud důvěřuje sobě a světu, nedůvěřuje mně, protože já nenávidím svět, t. zn. marnivé lidské žádosti« (Dialogy, 136. kap.).

Naděje je **ctnost, která lidské srdce utěšuje a uklidňuje.** Ale běda tomu, kdo je domýšlivý, kdo spoléhá jen na sebe, důvěřuje

sobě a pokládá tmu za světlo. Ježíš řekl sv. Kateřině: »Ti, kteří mi důvěřují, slouží mi s jediným cílem, aby se mi líbili. Zakoušejí moji Prozřetelnost lépe než ti, kteří jednají kvůli výhodám, které jim to přináší, anebo kvůli štěstí, které ve mně nacházejí.

Ti dokonali i ti nedokonali jsou předmětem mé něžné péče pod podmínkou, že nespolehají na sebe, neboť domýšlivost, tato důvěra v sebelásku, zatemňuje rozum a zbavuje ho svatého světla víry. Opozitivní pokládají světlo za temnotu a temnotu za světlo, a protože věnují svou naději a pozornost temnotě, reptají a propadají netrpělivosti« (Dialogy, 136. kap.).

Pravý křesťan nesmí pochybovat o Bohu; není větší bezpráví, kterého je možno se dopustit na Bohu, než pochybovat o jeho lásce a dobrotě. Matce Klementině Pán řekl: »Jsem tvoje jistá naděje. Nesmíš mi nedůvěřovat. Duše, které mě milují, důvěřují mé věrnosti, pro kterou ode mne očekávají všechno a která je nikdy nezklame« (3. díl, 25. kap.).

Těm, kteří si uchovávají naději, činí Bůh útěchyplná zaslíbení. Vzpomeňme na Ježíšova slova, která řekl 40 mučedníkům v Sebastě: »Začali jste a nyní myslíte na to, abyste dobře skončili. Vydržte až do konce, bude vám dána koruna, která nepomíjí. Kdo ve mne věří, bude žít, i kdyby zemřel. Mějte důvěru a nebojte se strádání, která trvají jen krátký čas; bojujte statečně, abyste získali korunu« (Petits Bollandistes 10. března).

Myšlenka na naše pochybení a vědomí naší slabosti nesmí ovlivnit ani zmenšit naši důvěru v Boha. Ježíš nás miluje i přes naši ubohost a stále nám dopřává svou milost. To potvrzuje Markéta z Kortony: »Žádný světec by neměl sílu vydržet svá strádání, kdyby s ním nebyla moje milost. Proč bys tedy mohla pochybovat, že tak ne-

»MALÉ LETNICE«

Biskup Egon Kapellari hovořil při závěrečné bohoslužbě na setkání mládeže v Pöllau v Rakousku o tomto shromáždění jako o »malých Letnicích«. Na 500 mladých lidí zde strávilo celý týden s význačnými kazateli – P. K. Walnerem z Heiligenkreuzu, P. J. Lechnerem či P. Danielem Angem z Francie a dalšími. Kromě zpovědi a Eucharistie bylo hlavním tématem »Povolání«.

Podle Kath-net

budu jednat i s tebou a že dělám nádobu tvé duše uprostřed bolestí a strádání nerozbitnou?« (Kniha 4., kap. 17).

Žít znamená uchovat si v každém okamžiku naději i při pohledu na slabosti naší přirozenosti s vědomím, že Bůh doplňuje to, co schází. Je třeba jen statečně pracovat a důvěřovat jeho milosti. Anežce z Lageacu, která se velice trápila, že se jí noviciát nevydařil tak, jak chtěla, dal Pán tuto radu: »Namáhej se, namáhej se, namáhej se, a já všechno doplním« (Díla, 2. díl, 10. kap.).

Pravá naděje potřebuje čas, aby byla vyslyšena, ale Boží hodina nemusí být nutně naše hodina. To potvrzuje Pán sv. Gertrudě, která se modlila za některé osoby a ti pak světci řekli, že nebyli vyslyšeni: »Ten, komu chce král oznámit svá rozhodnutí nikoliv prostřednictvím posluš, ale osobně, tomu nebude za těžké vyčkat, až se králi zalíbí čas jako příhodný. Já sám a já jediný rozhoduji, který čas je nejvhodnější, kdy máš zakusit účinek svých modliteb« (Kniha 3., 66. kap.).

Tvrdošíjná naděje zajišťuje vítězství; kdo pochybuje o triumfu, již je poražen. Pán říká sv. Brigitě: »Kdo chce bojovat, musí se statečně vynasnažit. Když upadne, nespolehá na své vlastní síly, nýbrž na moje milosrdenství. Kdo chce získat

podporu v duchovním boji, ať důvěřuje ve mne, že svá předsevzetí splní s pomocí mojí milosti, a ať je rozhodnut konat dobro, varovat se zlého, a kdykoliv padne, ať znovu povstane« (Kniha 4., 89 kap.).

Velká síla naděje

Dějiny spásy ukazují, že Bůh nikdy nezklamal ty, kteří mu plně důvěřovali. A všem, kteří ho prosili o zázrak nemožného, Bůh vyhověl, protože nepochybovali o jeho všemohoucí lásce. Ježíš odměňuje dokonalou důvěru. Sv. Mechthildě řekl: »Opravdu ti říkám, že se mi velice líbí, když mi lidé plně důvěřují v naději, že ode mne dostanou velké věci. A když někdo věří, že já ho po smrti zahrnu blahem, které daleko překračuje jeho zásluhy, a již předem mi za to děkuje, líbí se mi to do té míry, že já ho odměním pro to, v co věří a důvěřuje, a dokonce mnohem více než to, protože je nemožné, aby člověk neobdržel, v co věřil a doufal. Proto je pro člověka užitečné, aby mi velice důvěřoval a zcela se mi odevzdal« (Kniha 3., 5. kap.).

Bůh nikdy nic neodepřel světcům, kteří bezpodmínečně důvěřovali v jeho otcovskou lásku. Když sv. Gertruda prosila Pána v mnoha záležitostech, dostala tuto odpověď: »Věz, že všechny tvoje prosby jsou vyslyšeny« (Kniha 1., 13. kap.).

Sv. Gerhard Majela ve službách biskupa Albinho čerpal vědrem vodu ze studny. Když se naklonil, aby uchopil provaz, vypadl mu z kapsy klíč od biskupova domu a spadl do studny. Polekaný světec se začal modlit a napadla ho myšlenka: šel, vzal malou sošku Jezulátka ze sakristie a připevnil ji na provaz. Pak řekl: »Ty jediný mi můžeš pomoci v této bezvýchodné situaci. Prosim tě, pomoz mi znovu najít klíč«. Pak spustil provaz se soškou do studny. Když ho vytáhl, Ježíšek měl klíč na své ruce.

Pravá naděje je zdrojem obrácení

Maria zachránila jednu vesnici před lávou Vesuvu. R. 1906 se znovu otevřel kráter sopky a žhavá láva se valila jako ohnivá řeka po svazích hory směrem k malé vesnici Torre Annunziata. Hrozilo nebezpečí, že vesnice bude zcela zavalena lávou. Tváří v tvář této bezprostřední katastrofě utíkal farář do kostela, vzal sochu Panny Marie a postavil ji proti valícímu se proudu. Přitom zvolal: »Svatá Panno, zachraň nás, zachraň nás, jinak všichni i s vesnicí shoříme.« V tom okamžiku se láva zastavila u nohou nebeské Královny, obtekla stranou všechny domy a skončila v moři, aniž by způsobila nějakou škodu. Díky víře toho kněze a zázraku, který vyprosil, ožila víra lidí a došlo k mnoha obrácením.

Naděje je důvěra v očekávání, trpělivost v lásce a jistota, že Bůh může všechno, ale vždy v hodině, kterou stanovil ke své slávě, k naší spáse a našemu posvěcení.

Doufat znamená zachovat si pokoj a pravou důvěru v Boha, který je Prozřetelnost a který skrze proroka Izaiáše říká: *I kdyby matka zapomněla na své dítě, já na tebe nezapomenu. Hle, zapsal jsem si tě na své ruce* (srov. Iz 49, 15n).

Podle Maria heute 2/2002
překlad -lš-

Z Otce i Syna vychází...

Tato věta vyznání víry, která nás odděluje od pravoslavných bratří, jako by spočívala v paradoxu: Ježíš nám daruje po svém zmrtvýchvstání Ducha Svatého, skrze kterého přijal z Panny Marie své tělo. Když se touto otázkou blíže zabýváme, pronikáme do srdce tajemství Nejsvětější Trojice.

Tvrzení, že Duch Svatý vychází z Otce i ze Syna, je teologický závěr, který vykládají velcí církevní učitelé, jako sv. Augustin a sv. Tomáš Akvinský. Je to také pravda víry, která byla definována na druhém koncilu v Lyonu 1272 a na koncilu ve Florencii 1439.

Duch Otce

Když Ježíš hovoří o Duchu Svatém, nazývá ho Duchem Otce. Také když předpovídá pronásledování a odsouzení před soudy, říká, pak *»nemluvíte vy, ale mluví za vás Duch vašeho Otce«* (Mt 10,20). Také při poslední večeři ohlašuje Přímluvce, který přijde od Otce: *»Já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy«* (Jan 14,16-17).

Ten bude pokračovat v Ježíšově poslání mezi učedníky: *»Ale Přímluvce, Duch Svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl«* (Jan 14,26). A dále: *»Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, ten vydá o mně svědectví«* (Jan 15,26).

Duch Syna

Teologové východní církve soudí také, že Duch Svatý vychází z Otce skrze Syna, přičemž Otec je jediným původem. Protože skrze Ducha působí Otec všechno: tvoří svět a udržuje ho při životě; *ten který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla* (Řím 8,11). A skutečně, Syn se zcela podřizuje Otcovi: *»Otec je větší než já«* (Jan 14,28); *ale Otec Syna miluje a ukazuje mu všechno, co sám koná* (Jan 5,20). Duch Svatý je tedy současně Duchem Syna.

V tajemství Nejsvětější Trojice nejsou Otec, Syn a Duch tři principy, nýbrž je to jeden jediný Bůh, přičemž jedna osoba druhé prokazuje vzájemnou lásku. *»Všechno, co má Otec, dal sám svému jedinému Synu, tím že ho plodí«* (Koncil ve Florencii). Jako má Bůh jen jednu jedinou božskou přirozenost, je v něm jen jeden jediný božský Duch, Duch Svatý, který je tedy i Duchem Syna: *»Já a Otec jedno jsme«* (Jan 10,30).

Otec, nezplozený, plodí ustavičně Syna, předává mu božskou přirozenost, tedy i Ducha Svatého, který je nedílnou součástí i Ducha Syna: *»Bůh nám poslal do srdce Ducha svého Syna, ve kterém voláme Abba, Otče«* (Gal 4,6). Syn nám ho sdělil skrze lásku.

Třetí osoba Nejsvětější Trojice

Duch Boží není pouze tím, skrze kterého Otec a Syn jednají, milují se a poznávají. On je také úplnou božskou osobou. On působí početi Slova v lůně Panny Marie: *»Duch Svatý sestoupí na tebe... proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží«* (Lk 1,35).

Zjevuje se v okamžiku Ježíšova křtu, který stojí na počátku jeho veřejného života: *»Otevřelo se nebe a Duch Svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice«* (Lk 3,22).

S jeho pomocí Ježíš vyhání zlé duchy, uzdravuje nemocné, křísí mrtvé. Protože je jen jedna božská přirozenost, je tak jen jeden jediný Boží Duch, který spočívá na třech osobách Trojice. Jakožto Otcovi a Synu společný Duch vychází z obou jako jediný princip, takže představuje skutečnou, od obou rozlišnou božskou osobu.

Když tuto osobu nazýváme Duch Svatý, je to jméno, které je jí vlastní, jako je vlastní jméno Syn druhého božské osobě a jméno Otec první. Duch je analogií k lidskému duchu, tedy k jeho rozumu a vůli. Je svatý: svatost je dokonalost v bytí a v jednání. Bůh je svatý v bytí i v jednání, Otec a Syn působí skrze Ducha Svatého: *prst Boží, který vyhánil demony*, říká Ježíš v Lukášovi 11,20.

Role Ducha Svatého

V lůně Nejsvětější Trojice působí Duch Svatý jako Duch Otce, který plodí osobu Slova, poznává ji a miluje. Duch Svatý působí jako Duch Syna, že druhá božská osoba opět poznává a miluje Otce. A Duch Svatý jako reálná, od těchto dvou rozlišná osoba tyto dvě osoby poznává a miluje. Jim oběma společný Duch je spojuje v lásce.

Nazýváme to apropiace – přisvojení, když jedné božské osobě přisuzujeme dílo, které

je jí vlastní, ale při tom je společné všem třem. Tak přivlastňujeme Otcovi dílo stvoření, Synu dílo vykoupění a Duchu Svatému dílo posvěcení. Lidské rozlišování nám dovoluje spojovat s božskou osobou přednostní rys podle připisovaného díla. Tak se mohla Panna Maria stát snoubenkou Ducha Svatého.

Duch Svatý je v jedné osobě svatost a je jeho úkolem dát nám účast na této svatosti, jak nám to připomíná liturgie:

»...poslal jako svůj první dar těm, kdo uvěřili, tvého Svatého Ducha a ten dále koná ve světě jeho dílo, všechno naplňuje a posvěcuje« (IV. eucharistická modlitba).

Duch lásky kéž nás přivede k Ježíši: *»Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není Jeho«* (Řím 8,9), a skrze Ježíše přímo do náruče Otce: *»Neboť všichni, kdo se dávají věst Božím Duchem, jsou Boží synové«* (Řím 8,14).

FeL 89/2002
překlad -lš-

Kdo jsi, Duchu Svatý?

Tím, že se pokoušíme odhalit Ducha Svatého, vstupujeme do tajemství Nejsvětější Trojice. Z této tajemné výměny lásky čerpáme sílu, abychom byli schopni milovat:

»Ó Lásko, Duchu Svatý, v Nejsvětější Trojici jsi nevyslovným polibkem, který tvoří pevné pouto mezi Otcem a Synem...« (Sv. Gertuda)

Život v Duchu Svatém

Když prožíváme utrpení a poznáváme je »zevnitř«, je to možné jen skrze Ducha Svatého. Když je naše srdce dojata milosrdenstvím, děje se tak jedinečně skrze moudrost Ducha Svatého. Když jednáme pod hnutím soucitu a vydáváme pro slabší svědectví o Kristově lásce, pak se to uskutečňuje silou Ducha Svatého. A když se náš Pán v rukou svých posvěcených služebníků má stát skutečně přítomný, děje se tak opět skrze Ducha Svatého. Duch Svatý je třetí božská osoba Nejsvětější Trojice!

Jiný »Utěšitel« (Paraklet) je podle evangelia sv. Jana ten, který byl seslán, aby nás poučil a byl naším Zastáncem. *A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí ani nezná. Vy ho znáte, neboť přebývá ve vás a bude ve vás (Jan 14, 16-17).* Tato Lásko Otce a Syna je naším »Učitelem« a »Vůdcem« a povede nás k tomu, abychom otevřeli svůj rozum pravdě, bude naší silou v naší slabosti, onou tajemnou silou, která nás uschopňuje je k Božím dílu.

Duch Svatý, tento »božský Neznámý«, jak jej právem můžeme označit, je velice něžný a zdrženlivý. Proč ho často poznáváme tak špatně a okrádáme se nedobrovolně o jeho přítomnost, když má v nás svůj podíl a uschopňuje nás k milosti? I když je pro nás životně důležitý, zanedbáváme příliš často tento život v Duchu, ke kterému je vlastně povolán každý křesťan.

Sám Ježíš »potřeboval« Ducha Svatého. Když chtěl plnit vůli svého Otce, nemohl bez něho nic dělat. To je tak hluboká pravda, že mnoho církevních otců neváhalo nazývat Ducha Svatého »duchovním Otcem Ježíšovým«. Toto označení je odvážné, ale dovoluje nám zamyslet se nad následující otázkou: »Kdo je vlastně Ten, kdo naši bytost den co den řídí?«

»Duch«, v řeči bible »ruah« – se také překládá »dech«. To nám připomíná hnutí, které by chtělo dál vést ty, které se snaží uchvátit. To je v podstatě způsob, ja-

kým se k nám chová Duch Svatý. Ale my mu nesporně dáváme jen málo prostoru, aby v našem životě svobodně jednal.

Charizmata

Charizmata, která Duch Svatý propůjčuje, jsou velmi četná a mnohostranná. Svatý Pavel jich ve svém výčtu ve 12. kapitole 1. listu ke Korintským uvádí dvanáct, ale to zdaleka není vyčerpávající seznam, neboť mnoho vnuknutí Ducha Svatého v křesťanském životě napomáhá nejrůznějším potřebám Církve.

K čemu je takové předcházení milosti?... Odpověď je v Boží dobrotivosti: *To všechno působí jeden a týž Duch. On vhodně přiděluje každému zvlášť, jak chce (1 Kor 12,11).*

Svatý Tomáš Akvinský rozlišuje tři velké skupiny charizmat, které odpovídají třem dru-

My jsme nepřijali ducha světa, ale Ducha, který vychází od Boha. Tak můžeme poznat, co všechno nám Bůh dal darem (1 Kor 2,12).

Charizmata

Jsou to »zvláštní milosti, které nás uschopňují, abychom se ujali činností a služeb, které působí růst Církve« (Lumen gentium).

Dva výčty, které nejsou vyčerpávající, jsou ve 12. kapitole listu k Římanům a ve 12. kapitole 1. listu ke Korintským. Jako nejdůležitější je možno jmenovat tyto:

- předávat moudrost
- předávat poznání
- víra, prorockví, nauka a bezprostřední slova poznání
- rozlišování duchů
- hovoření v jazycích
- výklad řeči v jazycích
- velkodušnost v dávání
- být představeným
- cvičení v milosrdenství a v radosti

Dary Ducha Svatého

Vypočítává je prorok Izaiáš (11,3) a vedou křesťany k to-

mu, aby praktikovali ctnosti víry, naděje a lásky a vstupovali do spojení s Bohem:

- dar bázně Boží
- dar zbožnosti
- dar poznání
- dar síly
- dar rady
- dar rozumu
- dar moudrosti

Plody Ducha Svatého

Svatý Pavel hovoří o nich v listě ke Galaťanům 5,22. Vztahují se na rozvoj božské milosti v jednání člověka, na plnost lásky v »novém« člověku:

- láska
- radost
- pokoj
- odvaha
- přátelskost
- dobrota
- věrnost
- mírnost
- sebeovládání

hům lidí, vydávajících svědectví o Kristově lásce:

Charizmata spojená s **poznáním**. Když jsou nám udělena, dospíváme k lepšímu pochopení třetí božské Osoby, toho, co působí a co od své Církve očekává. K nim patří dar prorockví, rozlišování, dar jazyků a jejich vykládání.

Charizmata spojená s **řečí**, která vyzbrojují věřící pro jejich duchovní cestu v Církvi. Pavel hovoří především o zprostředkování moudrosti a poznání, nacházíme zde uschopnění ke kázání a vyučování a dar duchovní rady.

Charizmata spojená s **jednáním**. Tato nám pomáhají podporovat, posilovat nebo zlepšovat jednání k blahu druhých. Zvláště je třeba vyzvednout charizma služby, a to v nejrůznějších oblastech, k nimž patří pochopitelně charizma vedení, uzdravování a síla konat zázraky.

Charizmata jsou milosti, které jsou propůjčovány, je to svobodný a nezasloužený dar, který je zřetelný a přechodný. V každém případě mohou přinášet trvalé ovoce jen tehdy, když je rozpoznáme a rozvíjíme.

Dary

Není skutečného soucitu bez daru Ducha a obzvláště není žádného soucitu bez

daru síly. Když věříme v Krista, budeme konat skutky, které on konal, a budeme dělat i větší skutky (srov. Jan 14,12), a to je možné jen za pomoci těchto darů. Když nás Duch Svatý nepodporuje, bude hnutí milosrdenství velice těžkopádné nebo se brzy vytratí.

Dary jsou ryzí dílo milosti, ryzí Boží dílo, přičemž se naše role omezuje na jejich pasivní přijímání, které se nazývá pohotovost v Duchu Svatém, pasivní postoj, který nás nicméně vyzývá k jednání. Dary nejsou schopnost osoby jednat, nýbrž probouzejí v nás jinou schopnost, totiž schopnost lásky.

Dary jsou současně milostí vepsané vložky, abychom byli otevřeni pro zvláštní vniknutí Ducha Svatého. Je to On a nikoliv naše vlastní vůle, kdo v nás může »probudit« dary, které do nás již byly vloženy. Aníž bychom dávali tomu či onomu daru přednost, existuje určitá posloupnost, která odpovídá způsobu, jakým nás chce Duch Svatý vést. Na prvním místě přichází dar síly, který uschopňuje dojít až k cíli, pak dar bázně Boží (klanění), zbožnosti, dary poznání a rady a konečně duch rozumu (sensus fidei – smysl pro víru) a dar moudrosti.

Všechny tyto dary jsou spolu propojeny a růst jednoho z nich tím, že ho přijímáme a rozvíjíme, působí i růst všech ostatních.

Feuer und Licht

Přijmout Ducha Svatého – odevzdat se mu

Naše touha po Duchu Svatém se nesmí omezit na svátek Letnic. V každém okamžiku našeho duchovního života potřebujeme jeho sílu, jeho milost a jeho radost.

Duch Svatý působí v každé svátosti křesťanského života

Ve křtu je přítomný, když se čelo maže olejem, v bířmování vkládáním biskupských rukou, při mši svaté v okamžiku proměňování atd.

Ve vyznání víry vyznáváme, že uctíváme Ducha stejně jako Otce a Syna. To všechno víme, ale co to znamená pro náš každodenní život?

Známe skutečně Ducha Svatého? Milujeme ho? Otevíráme mu své srdce a jsme těmi, jimž Ježíš říká: »On je Duch pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy ho znáte, protože přebývá ve vás a bude ve vás?« (Jan 14,17)

Odebrat se do přítomnosti Ducha Svatého

Je bezpodmínečně nutné zakusit citelně přítomnost Ducha Svatého. »Byli bychom rádi, kdybychom dnes Ducha Svatého neměli jen okamžik, ale zakoušeli, jak obdivuhodné účinky v nás zanechává jeho přítomnost,« napsal Pavel VI. v roce 1975. Když se ustavičně uchylujeme do přítomnosti Ducha Svatého, stáváme se Božími dětmi. Neboť *všichni, kteří se dávají vést Božím Duchem, jsou Božími dětmi* (Řím 8,14).

Jak se tedy máme připravit na to, abychom přijali Ducha Svatého? Neboť Bůh nám ho chce darovat v té míře, v jaké otevíráme své srdce; nikdy nebude nikoho nutit, ale kdykoliv může, vlije do nás svého Ducha, aby nás naplnil svou svatou přítomností.

ON vane, kam chce

Duch Svatý je stále v pohybu, v průběhu dějin promlouvá nejrůznějšími způsoby k lidem. U proroků Starého zákona poznáváme, že existuje další rozví-

jení poselství podle jednotlivých epoch, historického prostředí a osobností proroků. Zničující výstupy proroka Eliáše na hoře Karmel proti Baalovým prorokům a jeho zážitek Boží přítomnosti v lehkém vánku na hoře Sínaj vypadají jako vzájemně protichůdné. Jaký rozdíl je mezi Jeremiášem a Ozeášem! A přece je to tentýž Duch, který mluví k prorokům (srov. vyznání víry). Znat Ducha Svatého totiž znamená přijmout jeho povahu, kterou Jan přirovnává k větru, který *vane, kam chce, ale o kterém nikdo neví, odkud přichází a kam jde* (Jan 3,8).

Ducha Svatého není možno uzavřít, vlastnit ho jednou provždy.

Přenechat se Duchu Svatému: každodenní cvičení

Je třeba projít mnoha boji, a tak se naučit, jak dosáhnout

Ducha Svatého. To není záležitost jednoho dne. Nestačí ani prožít jednou nějaký »mimořádný« zážitek, nýbrž musíme přejít ke každodenní práci na sobě samých, jak to často formuloval M. Olier: »Přenechat se Duchu Svatému.«

Jistě, můžeme si připomenout náš první zážitek s vylitím Ducha Svatého a mít ho denně před očima, ale »pociťovat Boha« vyžaduje přípravu, askezi, to znamená cvičení – trénink.

To se jeví v dnešní době o to důležitější, neboť naše smysly jsou zahlceny velkým konzumentem televize, rádia a reklamy. Našími smysly se uskutečňuje náš kontakt se skutečností. Stejně tak potřebujeme, aby se mohly sytit Bohem, pramenem pravého štěstí. Přesně to je dílo Ducha v našich srdcích, a abychom to prožívali, k tomu nám zbývá vždy jen »dnešní den«.

Můžeme si položit několik otázek, které nám pomohou odstranit některé překážky, abychom mohli žít v ještě užším vztahu k Duchu Svatému:

- Co je moje nejhlubší touha? Vyzývám denně Ducha Svatého a modlím se k němu?
- Jsem ochoten předat všechno ve svém životě Pánu?
- Očekávám všechno od Pána?
- Jsem schopen přijímat sebe takového, jaký jsem? Zním své slabosti?
- Usiluji o prostotu svého života a o to, aby všechno mimořádné od Boha se stalo běžným a každodenním?
- Přijímám každé rozhodnutí ve svém životě, i to nejmenší, jen vlastní vůlí, nebo se dávám vést Bohem?
- Chtěl bych milovat tak, jak miluje Bůh, t. zn. za pomoci Ducha Svatého milovat všechny ty, s nimiž žiji?

Závěť kardinála Františka Tomáška

Před deseti lety – 4. srpna 1992 zemřel
pražský arcibiskup kardinál František Tomášek

K 10. výročí jeho smrti a také k 80. výročí jeho kněžského svěcení, které přijal z rukou arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana, vydala Matice cyrilometodějská knihu „František Tomášek jako katecheta dětí a mládeže“. Napsal ji Dr. Ludvík Dřímál SDB, který přednáší katechetiku na CMTF UP v Olomouci. Kniha formátu A5 má 166 str., stojí 119 Kč a na obálce je krásná barevná fotografie kardinála Tomáška. Před zpracováním hlavního motivu této práce věnuje autor tři desítky stran nárysu dějinného kontextu, v němž se narodil a žil František Tomášek. Doporučuji čtenářům, aby si tuto knihu přečetli – ať už si ji objednájí sami pro sebe a svou rodinu, nebo si ji vypůjčí ve farní knihovně.

Ve své závěti napsal kard. Tomášek:

... »Pozdravuji vás všechny, kteří jste přišli k pozemskému rozloučení se mnou, nebo vzpomínáte tam, kde jste. Je to rozloučení jen na krátký čas, neboť i nejdělsí život uplyne jako mihnutí okamžiku a naše trvalá lidská existence je s Tím, kdo nás do života poslal, s naším nejlepším nebeským Otcem. Bude to naše existence trvalá, věčná a bude taková, jak si to kdo zasloužil svým životem. Ano, existuje spravedlnost věčná. Boží spravedlnost. Snažil jsem se v celém svém životě podle svých sil sloužit všem ve jménu lásky našeho Spasitele Ježíše Krista. Prosim o prominutí ty, kteří snad někdy měli dojem, že jsem se jim nevěnoval. Jsme jen lidé, a jako takoví jsme tím poznamenáni. Jen dílo Boží je dokonalé. Proto nás vybízí apoštol sv. Pavel: „Neste břemena jeden druhého a tak naplníte zákon Kristův.“

Obracím se k vám, ke kněžím. Denně se nad tím zamýšlejte, k čemu vás to zavazuje, když Kristus při mši svaté se s námi ztotožňuje, a to zvláště ve chvíli proměňování, kdy vašimi ústy říká: „Toto je Tělo mé...“ a „Toto je Krev má...“ To je úžasná denní výzva ke zto-

žnění s Kristem Ukřižovaným a Zmrtvýchvstalým, výzva ke svatosti života. Poslední slovo o výsledcích vašeho apoštolátu bude mít nikoliv váš počet, ale vaše svatost!

Obracím se k vám, bohoslovcům. Byli jste jednotlivě povoláni Kristem, jako kdysi apoštolové: „Pojď za mnou!“ Apoštolové opustili všechno a šli za ním. V tom je velká výzva ke každému z vás! Obracím se k vám, ctihodné sestry – řeholnice a ctihodní bratři – řeholníci. Vydávejte vždy svědectví svého úplného zasvěcení Kristu svými modlitbami, obětmi ve sjednocení s Kristem a svými službami těm, kteří potřebují pomoc.

Obracím se k vám, rodičům. Svátostí manželství jste se posvětili k velmi odpovědnému poslání. Přijímejte děti, které vám posílá Bůh, a od malička je k Němu přivádějte! Každý večer společnou modlitbou pozvěte Krista do své rodiny, neboť On slíbil: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem mezi nimi“ (Mt 18,20). Dětem přitom vždy něco řekněte o jejich největším a nejlepším Příteli a Ochránci, o Pánu Ježíši. Tak v nich ještě v prvním sedmiletí věku probudíte touhu po sv. přijí-

»Polibek Ducha Svatého«

Osobní svědectví

Na podzim 1983 pořádal P. P. R. Halter exercicie pro kněze. Natáčel jsem všechno na kazety a trochu jsem při tom spal, jistě jsem nebyl sám! Najednou kazatel zvýšil hlas, jak to tu a tam dělával, a řekl: »Proč tedy neřeknete Duchu Svatému, že ho milujete?« Toto bolestné »proč tedy« se vtisklo do »kazety« mého srdce. Je to tak jednoduché! ON je přece jen Lásky, chce nás těšit, on je Život, chce být ustavičně vlitý do našeho srdce (srov. Řím 5,5).

Služebník je ve stresu, sténá a křičí, prosí a přikazuje mu: Přijď, sestup, zapal a posilni mě, oblaž mě, pomoz mi..., jako nevěsta v Písni písní si volí nejlepší úděl, popros ho jen o políbení.

Sv. Bernard říká, že v jeho polibku přijímáme láskyplným způsobem sladkost poznání a blaženost milosti, ...protože políbení nese samo v sobě světlo poznání a horlivost zbožnosti. Duch Svatý je Duch moudrosti a rozumu, podobný včele, která sbírá vosk a med. On je vždy připraven jak osvětit jasnost rozumu, tak vlit sladkost milosti. Ani ten, kdo slyší pravdu,

a nemiluje, ani ten, kdo miluje, ale nenaslouchá, nemůže oprávněně říct, že přijal toto políbení, protože políbení nesnáší ani omyl ani vlažnost. Abys přijal dvojnásobné políbení milosti, musíš mu jen nastavit své dva rty (Řeč 8 o Písni písní).

Nuže dobře, řekl jsem si, poslechni. Řekni ve svém srdci Duchu Svatému: »Miluji tě, polib mě!« a nastav mu své rty.

Chtěl bys útěchu: nech se políbit! Chtěl bys lépe poznat toho, který tě objímá: nech se políbit. Chtěl bys růst v plamenné horlivosti: nech se políbit! Toto políbení nic nepřidává k tvému křtu ani k tvému biřmování, ale buď pozorný; zamiluješ se: mlč a neospravedlňuj se, nebraň se, vzbud' touhu po něm a přijmi ho... nezapomeň – nastav mu oba rty.

Pokud jde o mne, přijal jsem první políbení 8. října 1983 kolem 17.30, ON změnil můj život a můj chladný a rezervovaný vztah k Bohu v přátelství s Bohem.

V obnově tomu říkáme »vy-lití Ducha Svatého«.

Doudou Callens

mání. Ostatní doplní kněz. Jen tak jim zabezpečíte právě to, na čem vám nejvíce záleží, aby děti měly právě uspokojení ve svém životě pozemském a jednou měly v největší plnosti i život věčný. A právě v takových rodinách jsou dobré podmínky k tomu, aby se v nich probouzela potřebná kněžská povolání. A všichni pamatujte vždy v modlitbách na kněžské povolání!

Obracím se k vám, hoši a dívky. Právě vy hledáte nejvíce správnou životní cestu, toužíte po poznání pravdy a chcete mít plnou pulsaci života. Buďte si velmi dobře vědomi, že jen Kristus vám to může dát! Jen On

vám může říci: „Já jsem Cesta, Pravda a Život!“ (Jan 14,6)

A obracím se k vám všem. Vy všichni myslte na to, že naše síla, a jistota, a to v každé situaci života, je v Kristu a v mocné přímlově Matky Boží Panny Marie! Ano, jen Kristus nám může říci: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude už nikdy hladovět, a kdo věří ve mě, nebude už nikdy žíznit!“ (Jan 6,35). V tom duchu jsem s vámi se všemi a zplna srdce vám a všem vašim drahým žehnám ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. S Pánem Bohem a na shledanou v našem nejkrásnějším věčném domově! František kardinál Tomášek v. r.«

Maria, Matka Ježíšova

Maria, Matka našeho Pána, hraje nesmírně významnou roli v plánu spásy našeho Pána. Neří možno náležet k Církvi, aniž bychom ji milovali. Jsme za vše dlužni Marii, protože naše víra v Nejsvětější Trojici a ve spásu, kterou nám daroval Kristus, je možná jen proto, že nám porodila našeho Spasitele, Světlo národů. Svátá Panna Maria, jejíž trvalé a neporušené panenství a svatost jsou nepopíratelnými pravdami víry, je Matkou naší a Matkou Církve. Proto říká Ježíš ke svému milovanému apoštolu: *Hle, tvá matka!* (Jan 19,27). To platí pro všechny křesťany. Abychom se stali Pánovými milovanými učedníky, musíme do svého srdce přijmout jako matku Marii. Matka Vykupitele, Matka Boží, protože Ježíš je pravý Bůh a pravý člověk, dosáhla nejdůvěrnějšího spojení s Bohem. Je zcela blízko Bohu, jehož nosila ve svém lůně, provázela při jeho prvních krocích a nesrovnatelně ho milovala. Maria porodila svého Syna ve stáji. Svým rozhodným »ano« umožnila Bohu, aby přišel ve viditelné podobě mezi nás. »Milostiplná« přijala Původce milosti a skrze Boží milost jsme byli zachráněni. Božská milost se spojila s milostí, která byla svěřena Marii, aby ona milost darovala nám a přivedla nás k plné radosti v nebi.

Sjednocení Boha s jeho Snoubenkou nám umožňuje, abychom dosahovali většího spojení s Pánem. Maria stojí zcela blízko Božím Srdci. Je určitým způsobem přímo v Božím Srdci. Rozmlouvá s ním a On rozmlouvá s ní. Prosí Pána za nás a s námi. Ve společenství svatých za sebe navzájem prosíme. Důvěřujeme ve víře modlitbě svých bratří a sester. Prosíme je, aby se za nás přimlouvali. Tím spíše musíme prosit svaté v nebi a především Marii, aby prosila za nás hříšné. Prosit o přímlovu naše bra-

try a sestry, kteří žijí zde na zemi nebo v nebi, je úkonem pokory, který se líbí Bohu. On chce, aby mezi všemi tvory, kteří ho milují, vzniklo společenství. To všechno má velký význam. Nechválil Ježíš velkou víru římského setníka, který prosil jiné lidi o prostřednictví, protože se sám necítil hoden obrátit se na Ježíše (srov. Lk 7,1-10)? Byl velmi pokorný a měl velkou víru. Proto nás Ježíš na jeho víru upozornil a vyslyšel ho.

Maria je skutečně velmi důležitá pro to, aby se naše víra stále více líbila Bohu. A Mariina přímlovu je účinná (Jan 2,1-12). Dotýká se Srdce Boha, který ji miluje. Přijímá od Boha milosti, které potřebujeme, a rozděluje nám je. Je Prostřed-

nicí milostí. Bůh daruje své milosti, komu chce a jak chce. Může uzdravovat a jednat i bez prostředníka, a také to dělá. On je nejvyšší Soudce všech věcí a co dělá, dělá všechno dobře. Ale často si posluhuje svými svatými, k nimž patří především Maria, aby nám zajistila jeho dary. Svátí v nebi nezůstávají pasivní. Přijímají velice rádi od Boha úkoly, aby nám zajišťovali nebeské milosti. To je skutečnost, na kterou nesmíme zapomínat. Svátí v nebi, svatí andělé, naši andělé strážní, kteří vidí v nebi ustavičně Otcovu tvář (srov. Mt 18,10), stojí na naší straně. Něžná přímlovu Panny Marie však přesahuje ve všem ostatní tvory. Má o nás všechny nesmírně něžnou starostlivost. Ať už jsme

Bohu blízko nebo jsme od něho vzdáleni, stále nás miluje. V ní se v plné míře naplňuje Boží láska, která dává vycházet slunci na dobré i zlé (srov. Mt 5,45). Musíme tedy o ní rozjímat plni obdivu. Musíme ji uctívat s velkou pozorností.

Svátá Panna Maria je vždy vzorem pokory, i když by se mohla chlubit: byla zcela čistá, počatá bez poskvrny. Panna a Matka našeho Pána, věčného Slova, skrze něhož všechno je stvořeno (srov. Jan 1,1n), je Spoluvykupitelkou, neboť ve shodě s proroctvím (srov. Lk 1,33-35) měla u paty kříže účast na vykoupení světa (srov. Jan 19,25-27), je Matkou Církve... Ano, Maria by se mohla chlubit, ale zůstala v pozadí. Setrvala v ustavičném a pokorném styku s Božím Srdcem (Lk 1,19.51). Maria je obraz vši dokonalosti, ke které Bůh volá všechny lidi: *Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec* (Mt 5,48). Nejedná se zde o vnější dokonalost, jak si to lidé často představují, nýbrž jde o dokonalost srdce a života, která spočívá ve svatosti a v pokore. Právě to nám Maria ukazuje. Ona je nová Eva, která přesahuje ve své svatosti první Evu, která neměla tak vznešené mateřství. Mimo to první Eva, která byla nejdříve bez hříchu, nezůstala čistá, zatímco Maria, která byla obklopena světem hříchu, zůstala od vši poskvrny uchráněna. To je hrdinný čin, kterým převyšuje nás všechny. Mariina dokonalost, její svatost nemá v minulosti, přítomnosti ani budoucnosti lidstva nic srovnatelného. Je jistě menší než Boží dokonalost, která stojí nekonečně nade vším. Maria se však nejvíce podobá svému Synu Ježíši Kristu, Svátému a Dokonalému, neposkvrněnému živému Bohu. Ano, Maria je zářící klenot božského stvoření. A svatý Josef, její čistý snoubenec, vyvolený Boží, září obdivuhodným způsobem na obloze svatých.

Musíme na tomto místě děkovat také rodičům Panny Ma-

rie. Podle církevní tradice jsou sv. Jáchym a Anna našimi duchovními prarodiči. Oni svým čistým a vnitřním sjednocením vydali světu nejsvětější Pannu Marii. Celá Církev je zvláštním způsobem svázána s prarodiči Vykupitele. Církev zná velikost společenství svatých, které zahrnuje svaté různého druhu. Pro svaté existuje řád slávy. Někteří v něm dosahují vrcholu

vyzvedl a oděl zářící slávou. Před Marií se démoni třesou, protože i ona je tvor, ale tvor, který stojí na opačné straně než padlí andělé. Maria má velkou moc v boji s mocnostmi temnoty, které budou jednoho dne uzavřeny do věčné propasti. Musíme Marii velice vzývat, aby nás v tomto boji chránila, aby nás chránila před Odpůrcem a jeho protivenstvími. Ona to dělá obdivuhodným způ-

sohem. Pouhým svým pohledem, pouhou svou přítomností zahání demony na útěk. Chrání nás zvláště v této době, která trpí porodními bolestmi nové doby, kdy Církev znovu obdivuhodně rozkvetne, v době, kdy svět pozná svého pravého Pána.

Žijeme v době milosti, během které se musíme mnoho modlit. Po mši svaté je rozjímavý růženec velice mocnou modlitbou, pokud se jej modlíme z celého srdce. Věřící, který se denně modlí všech 15 dešátků, zažije, jak se budou dít zázraky v jeho životě a v životě těch, za které se modlí. Růženec je modlitba pokorných a Bůh naslouchá této modlitbě s velkou pozorností. Naše modlitby slyší sám Bůh, ale Maria má velkou svobodu v tom, aby se zastávala svých věrných dětí, které miluje. Bůh jí plně důvěřuje. Je s ní vnitřně v srdci spojen. Nejsvětější Srdce Ježíšovo a Neposkvrněné Srdce Mariino tvoří svým způsobem jedno Srdce. A my jsme pozváni, abychom svá srdce s nimi sjedno-

vali. Bůh nám dal Matku. Aby nám Maria mohla pomáhat, potřebuje naši vytrvalou modlitbu. Musíme prosit vytrvale a naléhavě a nedat se ničím odradit. Všechno je v rukou Božích a On vyslyší naše modlitby tím nejlepším způsobem, i když to nemusí být právě ten způsob, jaký si my sami při své modlitbě představujeme.

Prosme Marii. Když se k ní modlíme, pozvedáme se spolu s ní ke Kristu »Jakubovým žebříkem«, kterým je také růženec. Přibližujeme se k Nejvyššímu, který je nám docela nablízku. On jediný si zaslouží, abychom se mu klaněli. V jeho svatých, především v Marii, uctíváme božskou emanaci jeho vlastní slávy, jeho lásky, kterou svatí přijali do svých srdcí. Tím, že uctíváme Marii, oslavujeme Boha, který ji vyvolil mezi všemi ženami, aby se v našem světě stal člověkem a aby ho zachránil. V Marii vidí Církev dokonalou postavu své vlastní svatosti. V Marii velebíme viditelným způsobem lásku, kterou Církev chová ke svému božskému Ženichovi. Spojena s Marií jde celá Církev s jistotou k trůnu milosti. Jako něžná Matka nás Maria zahaluje pláštěm své přízně a ochrany. Bdí nad každým ze svých dětí. Svým neporovnatelným jasem, který přijala od Boha, Otce světla, vede nás Maria, oděná božským sluncem; září v naší době, ve které kníže temnot chce s obrovskou mocí uvrhnout svět do záhuby. Využijme dobu milosti, dokud můžeme dobře vidět světlo. Brzy se ocitneme v temném tunelu... Ale s Marií po boku a Duchem Svatým ve svém srdci nejsme vystaveni nebezpečí, nýbrž zachováme svou víru a svou radost.

Pros za nás, Matko Boží, žij v chráme Nejsvětější Trojice. Buď veleben Pán za Pannu Marii, nejkrásnější a nejněžnější ze všech matek!

*Z Maria heute 381
přeložil -lš-*

Prostředníka, Ducha Svatého, pramen veškeré důvěry. Bohužel, málo myslíme na to, že tento Prostředník a Utěšitel je naším stálým Průvodcem, všechno nám chce připomínat, všemu nás učít. Jsme opravdu v osobním styku s touto skutečnou božskou Osobou? Jen velmi málo a zřídka. Snad je to i tím, že je nám představován spíše pod obrazem věci než osoby. Málo jsme si zvykli žít v jeho stálé přítomnosti, ani denní modlitba Církev nás nevede k tomu, abychom se na něho přímo obraceli. I z hymnů se vytratily dříve samozřejmé doxologie.

Své služebnici Conchitě Armidě připomněl Pán velmi důrazně, že na tomto Duchu závisí proměna světa: »Když sešlu světu nové Letnice, chci, aby se svět vznítily, aby se očistil, aby byl očištěn a zapálen světlem Ducha Svatého. Poslední etapa světa se musí vyznačovat zvláštním vylitím Ducha Svatého.«

»Svět tone, protože se vzdálil od Ducha Svatého, a odtud má původ všechno zlo, které ho sužuje. Lék se nachází u něho, on je Utěšitel, autor každé milosti, pouť jednoty mezi Otcem a Synem a nejvyšší rádce, protože on je laskavost, věčná a nestvořená Láska. Celý svět ať se utíká k tomuto Duchu Svatému, protože nadešel čas jeho království.«⁽¹⁾

Co platí pro svět, platí především pro každého z nás. Je třeba se vrátit k Duchu Svatému, zapomenutému Bohu, který má v nás již od našeho křtu svůj chrám, někdy až příliš opuštěný. Je čas, abychom Ducha Dárce, Utěšitele a Prostředníka častěji navštěvovali, lépe poznávali a cvičili se ve způsobu, jak žít ve stálém osobním a důvěrném společenství s ním.

K tomuto Prostředníku máme věrnou a laskavou Prostřednici, jeho Snoubenku Pannu Marii. Ona nás může nejlépe naučit tomuto důvěrnému soužití s Duchem Svatým.

⁽¹⁾ Duchovní deník matky rodiny, MCM Olomouc 2001, str. 222-223.

a stojí Božím Srdci a jeho lásce blíže než ostatní. Všichni svatí jsou však podle svého stupně stejně naplněni slávou. Ve společenství svatých je síla přímluvy těch, kteří stojí blíže Bohu, také větší. Maria stojí na vrcholu, pak následují archandělé a svatí všech dob. Můžeme jmenovat archanděla Michaela, Gabriela, Rafaela, serafy a cheruby... Jana Křtitele, praotce, proroky, církevní učitele atd... a mezi všemi těmito slavnými postavami Jáchyma a Annu a přirozeně svatého Josefa, který stojí Pánu velice blízko. Maria, které Bůh učinil veliké věci, je blahoslavená a my jsme šťastni, že ji můžeme velebít slovy Magnificat. Maria, služebnice Páně, se v důvěře plně odevzdala Boží prozřetelnosti. Proto ji Bůh vyvýšil nade všechny tvory. Dal jí nesmírnou moc jako celému vojsku (srov. Pis 6,10; Zj 12,1n). Skrže ni a její potomstvo byl poražen Satan a jeho andělé (srov. Gen 3,15n). Aby ponižil pyšného Odpůrce, který se chtěl vyvýšit, a aby ho porazil, zvolil si Bůh pokornou služebnici, kterou

sobem. Pouhým svým pohledem, pouhou svou přítomností zahání demony na útěk. Chrání nás zvláště v této době, která trpí porodními bolestmi nové doby, kdy Církev znovu obdivuhodně rozkvetne, v době, kdy svět pozná svého pravého Pána.

Žijeme v době milosti, během které se musíme mnoho modlit. Po mši svaté je rozjímavý růženec velice mocnou modlitbou, pokud se jej modlíme z celého srdce. Věřící, který se denně modlí všech 15 dešátků, zažije, jak se budou dít zázraky v jeho životě a v životě těch, za které se modlí. Růženec je modlitba pokorných a Bůh naslouchá této modlitbě s velkou pozorností. Naše modlitby slyší sám Bůh, ale Maria má velkou svobodu v tom, aby se zastávala svých věrných dětí, které miluje. Bůh jí plně důvěřuje. Je s ní vnitřně v srdci spojen. Nejsvětější Srdce Ježíšovo a Neposkvrněné Srdce Mariino tvoří svým způsobem jedno Srdce. A my jsme pozváni, abychom svá srdce s nimi sjedno-

Hodnoty jsou plodem na stromu víry

Záznam přednášky z roku 1998 (dokončení z minulého čísla)

Zhroucení morálky, které doslova požívá dosažený technický pokrok, je důsledek ztráty opravdových hodnot, které jsou ovšem bez víry nepochopitelné. Odtud vyplývá nutnost nové evangelizace.

Objasním to na příkladě: ochrana neděle. Neděle musí zůstat nedělí a nikoliv nákupním dnem! V tom jsme v Německu všichni zajedno, od předsedy biskupské konference až po zemské protestantské církve. Neděle jako sváteční den, bez nákupů, mytí aut atd. Ale když sotva deset procent věřících skutečně slaví neděli jako neděli a jdou na bohoslužby a u evangelických křesťanů je to ještě horší, jak můžeme vyslovovat takové nároky? Křesťanů jsou v Německu dvě třetiny. Jestliže jen 6% obyvatel jde v neděli do kostela, může těch zbývajících 94% říct: »Vy musíte!« Jak chceme, aby lidé pochopili, co to znamená slavit neděli?

Obnovit víru, slavit den Páně! Nemůžeme sice požadovat, aby všude zavládly ideální poměry, které už nelze uskutečnit. Mám synovce, který pracoval u Forda v Kolíně n. R., potom u Forda v Londýně a nyní je v Detroitu. To je pro lidi od Forda něco jako pro nás Řím. A tu jsem si pomyslel: Teď konečně najde kontakt s farním společenstvím. Při jeho první dovolené jsem se zeptal: »Navázali jste kontakt s farním společenstvím?« Dostal jsem odpověď: »Byli jsme se tam informovat, protože děti potřebují místo ve školce. Ale představ si, kdybychom jednou nepřišli v neděli na bohoslužby, už v pondělí přijde farní služba, která navštěvuje nemocné a zeptá se: „Co se vám stalo? Nepotřebujete něco?“

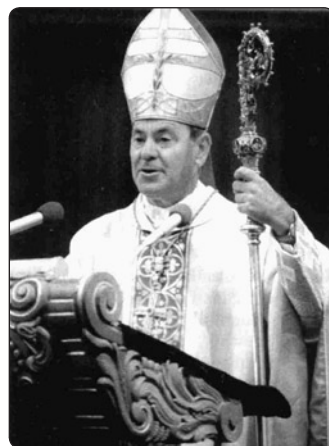
USA, Detroit! Znáš třetí svět, jak tam se slaví neděle a jak si tam po bohoslužbách

všechna mládež společně hraje. Mají tam svou »nedělní kulturu«.

Kolik máme skutečně katolických vychovatelů a učitelů, na které se opravdu můžeme spolehnout? Jak je tomu ve škole s výukou náboženství? Musíme zde všude mít mnohem více opravdu přesvědčených a uvědomělých katolíků. Musíme slavení neděle skutečně demonstrovat a také se starat o přesvědčené vychovatele. Nová evangelizace znamená – výstavba víry. To staré musíme znovu objevit, vlastně nová generace to musí nově objevit. Je to stále stejné evangelium, stejné Krédo, stejný Bůh. Je to stále totéž, ale mladá generace to musí znovu objevit, rozumějte mi dobře, nikoliv v učebnicích, zákonících a rituálních knihách, nýbrž v setkání s ži-

vým Bohem. K tomu je musíme vést. Základní poselství evangelia není sáhodlouhý katechismus, ale šest slov: »Bůh je zde a miluje tě!« Když to někdo nevezme pouze na vědomí, ale pochopí to skutečně svým srdcem, pak se zde musí zmínit jedno písmeno: z **t** se musí stát **m**: **Bůh je zde a miluje mě!** To první je poselství a to druhé odpověď. Z toho se všechno odvíjí, tak to udělali i první svědkové zmrtvýchvstání, když ještě nebyl žádný teologický aparát: ON je zde!

Uvedu ještě jeden příklad. Kolik mladých lidí je nadšeno fotbalem. Je to neuvěřitelné nadšení. A jak významné místo ve stupnici hodnot to má v médiích! Když se změní ministerský předseda, většina lidí to ani nezaregistruje, ale když se změní trenér? Jsou toho pl-

né noviny. Mladí mají své fotbalové hvězdy a jsou jimi nadšeni: Musíme se jimi také stát! A najednou jim nevádí časně vstávat, chodit na trénink a prožívat tu fotbalovou hru. Znáte někoho mladého, kdo přišel k fotbalu tím, že studoval statuty fotbalového svazu nebo pravidla hry? Ten, kdo skutečně miluje kopanou jako hru, ten chápe také pravidla. Podobně dívky mají své tenisové královny. Žádná z nich se nepídí po statutech tenisového svazu.

Tak tomu musí být i u nás. My musíme přivést mladé lidi k živému setkání s Bohem. Mluvili jsme o kultuře neděle, o nedělní mši. Nyní se mnozí snaží o to, jak ji udělat co nejzajímavější a nakonec je z toho mnoho nejistoty. Ale když jednou mladým skutečně vyložíme, co se to děje, když je proměňování, co to znamená skutečná Boží přítomnost, pak můžeme zapomenout na různé ozdoby. Aby mladý člověk pochopil: »Bůh je zde a já se s ním mohu osobně setkat! TO si nesmím nechat ujít!« O to nám musí jít. Máme v Církvi mnoho těch, kteří se dávají táhnout jak vlečka, protože nebojujeme jako David, nýbrž jako Goliáš, s těžkými zbraněmi a takřka bez pohybu. Když Petr a Jan u Krásné brány viděli žebráka a ten je oslovil, řekl Petr: »Zlato a stříbro nemám, ale co mám, to ti dám: Vstaň!« To my říct nemůžeme, protože máme mnoho zlata a stříbra. My řekneme: »My máme zlato a stříbro, hlas

se u Charity. My nejsme schopni říct to rozhodující slovo, protože máme tolik prostředků.»

Já nechci nic ztracovat, můžeme přirozeně využít prostředky, které jsme získali. Ale nemůžeme spoléhat jen na ně, nýbrž musíme si počínat jako ve Starém zákoně: nikoliv syrští koně a egyptské válečné vozy přinášejí vítězství, nýbrž víra v živého Boha. A s ní nemusíme mít strach z nikoho, ani z médií ani z většiny.

Chtěl jsem poukázat na jedno. Situace, ve které se nacházíme, nás nesmí roztrpčit ani rozechvát, nýbrž musíme se dívat s velkou důvěrou na Boha, Pána naší doby. Mladí nepotřebují vynalézat nějaké novinky, nýbrž to, co je pro ně skutečně nové – evangelium, Krédo, Boží přítomnost. Znovu objevit Boha, víru a morálku. Zmínil jsem se již o mši svaté. Prožívat Boží přítomnost, dobrodružství víry, pokud Boha bereme vážně. Jako vojenský biskup jsem každý rok s vojáky v Lurdech při jejich velké pouti. Tady se odehrává něco nepopsatelného. Bereme s sebou každý rok i stovku »novopohanů« z bývalé NDR, kteří o víře nic nevědí, ale kteří to chtějí alespoň jednou zažít. A tak je tu rok co rok několik takových, kteří byli u toho a kteří jsou nakonec pokřtěni. Ale ti nejdříve jenom prožili, co to znamená Boží přítomnost...

Nemusíme mít strach, že tu není žádný nový začátek. Musíme přenášet víru od člověka k člověku, od srdce k srdci, od

úst k ústům. Nemůžeme si říct: Teď máme prostředky, nejme si nějakou propagační kancelář a spustíme reklamu. To nic nepřinese. Přicházejí za mnou lidé a říkají: »Pane biskupe, vy máte prima poselství, radostné poselství, věčný život. Ale máte špatný marketing. My vám uděláme marketink a uvidíte.« Musím tyto lidi vždy zklatmat: »Víte, naším marketinkem je naše poselství!« Britský královský dům si zřídil kancelář: Bureau of public relations – její ředitel bere 60 000 liber ročně. Rozhodli se tedy, že zlepši svůj veřejný image. Nikoliv chování členů královské rodiny, ale vnější image, proto najali ředitele. To my dělat nemůžeme. Náš Pán a Mistr nás před tím varoval. Bylo by to pokryectví. Vypadat navenek pěkně a uvnitř prázdný. My musíme být navenek takový jako uvnitř. My musíme přesvědčovat svým »takový jsme« a svým svědectvím. S tím musíme začít hned teď. A pak nemusíme mít strach, že je nás jen hrstka anebo že zmůžeme jen málo. Jen si vzpomeňte na rozmnožení chleba. Ježíš velkoryse prohlásil: My nasýtíme všechny. »Ale vždyť máme jen pět chlebů a dvě sardinky.«, divili se učedníci. Ale Ježíš je vzal a lidé viděli znamení.

Musíme plně důvěřovat našemu velkému Bohu a upéct svůj malý chléb a dát ho Pánu, aby ho rozdělil. A pak uvidíme.

*Podle Der Fels 7/2002
připravil -lš-*

BISKUPOVA HROZBA

Biskup Andrea Gemma z Isernie-Venafro (jižně od Montecassino) pohrozil, že se dá připoutat k braně františkánského kostela, jestliže nebude do středy 17. července znovu otevřen. Kostel byl uzavřen před osmi lety po zemětřesení a ačkoliv byl opraven za veřejné prostředky určené pro odstranění škod zemětřesení, úřady ho dosud neotevřely. Působí to problémy především starším lidem. Telegram s hrozbou poslal biskup prezidentu republiky, příslušnému ministerstvu a regionálním a provinčním úřadům.

Podle kath-net

Poselství naděje

Pod titulkem „Velká výzva k obrácení, k pokání“ poslal český primas kardinál Tomášek v „Oběžníku arcibiskupství pražského“ z 27. 7. 1984 toto svolání k věřícím:

„Obráťte se a věřte evangelium!“ (Mt 1,15) Touto výzvou začal náš Spasitel Ježíš Kristus své veřejné působení. Tuto výzvu nejen opakoval při různých příležitostech, ale tak ji zdůrazňoval, že připomínal: „Jestliže se však neobráťte, všichni zahyne!“ (Lk 13,3)

Tuto výzvu i v naší době Církev opakuje znovu a bude to činit až do posledních chvil existence naší planety – země. V poslední době to bylo zvláště výrazné během Svatého roku opětovanou výzvou „Smiřte se s Bohem, smiřte se se sebou samými, smiřte se s lidmi!“

Tuto výzvu znovu a znovu připomíná i naše nebeská Matka Panna Maria při všech svých zjeveních. Vzpomeňme aspoň na její zjevení v Lurdech. Při jednom zjevení omilostněná dívka se jí tázala: „Co si přeješ, milá Paní?“ A tu uslyšela odpověď s velkou vážností: „Pokání, pokání, pokání!“

V poslední době se mnoho mluví o tom, jak Panna Maria od 24. června 1981 se znovu a znovu zjevuje v Jugoslávii v nevelké obci jménem Medjugorje, blízko města Mostaru v Hercegovině, poblíž Jadranu.

Pokud jde o věrohodnost těchto zjevení, zvláštní biskupská komise k tomu určená se dosud nevyjádřila.

Je to obvyklý postup v takových případech. Všechno se musí kriticky prošetřit a teprve potom se vydá k tomu církevní prohlášení. Proto dala komise pokyn, aby se zatím společně poutě neorganizovaly. Pokud jde o návštěvy soukromé, ty jsou do-

voleny. Počet těchto návštěvníků stále vzrůstá, a to i z oblastí velmi vzdálených.

Je dobrým znamením, že obec Medjugorje i okolí prožilo velké duchovní probuzení a růst náboženského života.

Duchovní vůdce čtyř dívek a dvou hochů, kteří prožívají tato zjevení Panny Marie, P. Tomislav Vlašič OFM se k těmto událostem vyjadřuje velmi kladně. Mimo jiné o těchto zjeveních prohlásil:

Naše Paní oznámila své hlavní poselství, „mír“, to znamená mír. Několikrát řekla naše Paní omilostněným, že svět žije ve velkém napětí a nemůže být zachráněn, půjde-li to tak dále. Svět musí najít mír, chce-li se zachránit, nemůže však najít mír bez Boha. Mír najde pouze v Bohu, proto naše Paní žádá obrácení. Brzy potom, co naše Paní sdělila poselství míru, stál v noci na obloze nápis „MIR“ – mír. Mnoho věřících to vidělo, stejně jako farář. Naše Paní žádá obrácení, aby byl dosažen mír v Bohu. Toto její volání po konverzi je naléhavé, zvláště v posledních dnech. Vzkaz byl sdělen jednomu z omilostněných následujícími slovy: „Řekni všem mým synům a dcerám, řekni celému světu co možná nejdříve, že si přejí jejich obrácení. Jediné slovo, které vzkazují světu, je: Obráťte se a neodkládejte! Budu prosit svého Syna, aby netrestal svět, ale aby svět byl zachráněn. Netušíte ani nemůžete tušit, co Bůh chce poslat na svět. Obráťte se, zřekněte se všeho, buďte připraveni na všechno, neboť toto vše je částí obrácení.“

Několik dní předtím opakovala naše Paní volání po konverzi slovy: „Řekněte světu, aby nečekal, musí se obrátit! Až Bůh přijde, nebude žertovat: pravím vám, že musíte brát má poselství vážně.“

Toto svolání českého primase kard. Tomáška pak opakoval vatikánský rozhlas v českém vysílání 23. srpna 1984 v 19.30.

Cit. ze samizdatu „Poselství naděje“

Skutečná tvář otce Pia (31)

KAPITOLA XI.

Pochybnosti dr. Romanelliho – Parfémovaný kapucín – Doktor Festa se baví prováděním velké množství testů – Musí se najít nějaký způsob komunikace, když není možno psát! – Mansarda, která voní – Vy jste nic necítili? – »To tě odnaučí chodit pozpátku!«

Při své první návštěvě v San Giovanni Rotondo se dr. Romanelli vážně pohoršil, když zjistil, že P. Pio používá parfém.

To jistě není v pořádku, že parfém používá kapucín, který se umrtvoval a byl »obdařen« stigmaty. A musel to být parfém »drahý a nejvyšší jakosti«, protože »cela byla prosycena neobvykle příjemnou vůní«. »Jistě je to dárek nějaké bigotní ženy,« mumlal si pod nosem doktor, když šel k otci Valenciánovi, aby mu svěřil své podezření.

Ten se mu vysmál.

»Parfémovaný kapucín! To by tak ještě scházelo. Z toho je zřejmé, jaké si o nás lidé vymýšlejí bajky, a to bajky nikoliv z tohoto světa. „Niente profumi“, žádné parfémové tu nejsou, milý pane doktore. Tu vůni vydává krev otce Pia.«

Dr. Romanelli kroutil hlavou. Zřejmě další legenda, kterou ukulí řeholní bratří. Přece krev, která se rozkládá, nevoní, ale páchne; a rány P. Pia hojně krvácejí a vzdorují všem zákonům hygieny.

Pro uklidnění vlastního svědomí se vrátil do kapucínovy cely a byl velmi těžce zklamán. Tentokrát nepocítil žádný pach, ani dobrý ani špatný. Marně potahoval nosem: nic.

Přeludy čichu patří k jevům velmi řídkým a těžko vysvětlitelným, ale věda v tomto oboru ještě neřekla své poslední slovo. Více než dva dni kroužil doktor klášterem a číchal jako pes, ale bezvýsledně.

Krátce před odjezdem vystupoval zamyšlený po klášterních

schodech, když ho náhle zavalila prudká vlna této vůně. Trvalo to sotva několik vteřin, ale to stačilo, aby vsadilo do doktorovy hlavy nový otazník.

»Prosím, abyste vzal v úvahu, předčůstojný otče,« psal několik dní nato otci provinciálovi, »že zde nemůže být řeč o autosugesci. Především nikdo se mi předtím nezmiňoval o podobném jevu,

a pak – v případě autosugesci – bych musel tu vůni cítit celou dobu anebo přinejmenším opakovaně, a nikoliv po tak dlouhé přestávce. Prohlašuji to se vši loyálností s vědomím, že těžko vysvětlitelné jevy se často připisují sugesci.«

Po doktoru Romanellim se ještě jiné osobnosti setkaly s takřka stejnými problémy. Nejzajímavější svědectví přinášejí testy, které aplikoval doktor Festa z Říma, který jinak sám od narození neměl rozvinutý smysl čichu, a proto byl osobně nezúčastněný.

Když se vracel do Říma po skončení »výzkumu« v San Giovanni Rotondo, vzal s sebou »vzorek« plátna, potřísněného krví z rány v boku otce Pia, s úmyslem, že ho podrobí laboratorní analýze. Během cesty se spolucestující začali ptát: »Co to zde tak krásně voní? Co to může být za vůni? Nic nám to nepřipomíná!«

Doktor se tím bavil. On sám nic necítil, ale bylo by škoda nevyužít tak výborné příležitosti. Snažil se proto vyprovokovat přesnější definici u svých spolucestujících.

Ti se však marně pokoušeli popsat charakter této zvláštní vůně a nedokázali se ani shodnout, pokud jde o jeho podobnost s jinými známými vůněmi. Ambra? Fialky? Heliotrop? Nard? Kadidlo? Jasmín?

Při otevřených oknech byla diskuse stále bouřlivější. Vlak uhaněl více než stokilometrovou rychlostí a již sám průvan by stačil, aby se všechny vůně vytratily.

Trvalo to asi čtvrt hodiny, pak se vůně rozplynula a cestující změnili téma rozhovoru.

Dr. Festa, překvapený touto příhodou, začal vymýšlet a aplikovat další testy. Záměrně uložil onen kousek plátna v zá-

suvice svého pracovního stolu. Mezi pacienty, kteří ho nazítrí a v dalších dnech navštívili, si někteří všimli této překvapující vůně »zázračného parfému« do té míry, že se vyptávali na jeho název a původ. Jiní necítili nic, a to nikoliv proto, že by neměli čich.

Po čtyřiceti osmi letech vzrostl počet svědků tohoto neobvyklého jevu a těch, kteří poznali jeho účinek, do té míry, že nebylo nejmenší pochybností o jeho existenci, jakkoliv o jeho významu se dále diskutuje.

Faktem je, že osobní věci otce Pia a dokonce ty, kterých se dotýká, vydávají rozkošnou vůni. Je rovněž skutečností, že tato vůně se ničemu nepodobá, i když připomíná nejrůznější jiné vůně ze všech možných známých. Skutečností také je, že působí i na dálku. Nakonec není nejmenších pochyb, že tyto vůně mají svůj přesný význam, podobně jako jiné dary, které Bůh otci Piovi udělil, aby podporoval, přitahoval, těšil nebo varoval duše, které byly svěřeny jeho péči.

Tady je málo známá příhoda, jejíž svědecká hodnota spočívá v prostém vztahu k osobě svědků, kteří neměli o vůních otce Pia potuchy.

Mladý manželský pár – Poláci, kteří bydlí v Anglii – stál před vážným rozhodnutím. Po dlouhém rozvažování všech pro a proti se ocitli na mrtvém bo-

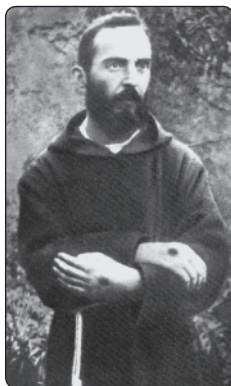
dě a cítili se se svým strašným rozporem jako přitlačení ke zdi. Když uvažovali v obvyklých lidských kategoriích, situace byla bezvýhodná. Co si počít? Někdo v jejich okolí se zmínil o Padre Pio. Napsali mu. Odpověď nepřicházela. Rozhodli se tedy, že se vypraví do San Giovanni Rotondo, aby osobně poprosili o radu i o pomoc.

Cesta z Anglie do Apulie je dlouhá. Naši cestovatelé se zastavili ve švýcarském Bernu a položili si zcela vážně otázku, zda se to vyplatí cestovat dále. Co když je Padre Pio ani nepřijme? Před jejich odjezdem jim někdo řekl, že Padre Pio je »internován« (sic!). Celá cesta a všechny náklady by byly k ničemu.

Byl večer. Smutně probírali svou záležitost v ubohém a špinavém hotelovém pokojíku. Z úsporných důvodů se ubytovali v podkroví hotelu poslední kategorie. Byla zima a padal sníh. Promrzli do morku kostí a znechucení už už stáli před rozhodnutím, že se vrátí, když náhle pocítili, že jsou obklopeni kouzelnou silnou vůní tak opojnou, že rázem s ní se dostavila vlna nových sil.

Prakticky založená mladá žena začala ihned prohlížet vnitřek zásuvek v komodě a v zabudované skříně a hledala nějaký roztržitým hostem zapomenutý flakon s parfémem, který vydává tak neobyčejně rozkošnou vůni. Hledala marně. Po chvíli se vůně vytratila a v pokoji zvládl opět pach stuchliny, spojený se zápachem z odpadního potrubí. Naši cestovatelé, celí překvapení, se obrátili na hoteliéra, ale ten byl ještě více překvapený, jakoby spadl z nebe. Poprvé totiž hosté v jeho mansardě, která nevydávala právě vůni růží, měli dojem, že cítí parfém. Celá neočekávaná příhoda mladé manžele do té míry povznesla na duchu, že se rozhodli pokračovat v cestě za každou cenu.

(Pokračování)

ODMÍTNUTÁ VÍZA

Na 6000 víz odmítl udělit kanadské úřady mladým lidem, kteří se za velkých osobních obětí chystali na Světový den mládeže v Torontu. Jedná se především o mladé lidi z jižní polokoule, zvláště z Haiti, Kolumbie, Ugandy, Súdánu. Úřady uvádějí, že by přilet těchto lidí mohl být zneužit k ilegálnímu pobytu na kanadském území.

»MISIJNÍ KAPUČÍNO«

Cena jednoho »kapučína« v Itálii představuje cenu, za kterou může přežít zajatec v Kamerunu jeden další den. Tito vězni dostávají denně jen hrst rýže. Odborníci sdělují, že vězni mohou přežít, dostanou-li denně alespoň lžičku práškového mléka, trochu cukru, hrst burských ořechů a trochu mouky. Před třemi roky zahájili karmelitáni akci »misijní kapučíno«. Pro Itala je snad maličkost zřít se jedné kávy, ale pro vězně je to otázka života a smrti. »Důležité je, chtějí-li se lidé zřít malého potěšení v doprovodu důležité věci,« říká P. Enrico Aiolfi.

Podle kath-net

V sobotu 17. srpna 2002 se uskuteční tradiční velká **pouť k Panně Marii Nanebevzaté na poutním místě Klokočy u Tábora**. Program pouti: první mše svatá v 8.00 hodin ● hlavní mše svatá v 10.00 hodin – celebruje Mons. Josef Hrdlička, pomocný biskup olomoucký ● klokočský příběh ve 14.00 hodin ● klokočské hodinky ve 14.30 hodin ● závěrečné svátostné požehnání v 15.00 hodin.

MIMORÁDNÁ SLEVA na poslední volná místa u poutních zájezdů! **Rím, Assisi 1. 9. – 7. 9. 2002, sleva 1000 Kč, Medjugorje 15. 9. – 21. 9. 2002, sleva 500 Kč, Kláštery Dolního Rakouska 24. 8. 2002, sleva 200 Kč, Mariázeli 3. 8. 2002, sleva 200 Kč.** Sleva platí při přihlášení se s tímto inzerátem do obsazení posledních míst. Využijte této výjimečné příležitosti. KCK Misie, 751 03 Brodek u Přerova 46, tel. po 20. hod. 0641/741150.

Pouť u „Panny Marie Svatotomské“, Ochránkyně města Brna na Starém Brně, Mendlovo nám. – čtvrtek 15. srpna 2002 v 18.30 hod.

Během třídní přípravy na pouť budou celebrat mši svatou v 18.30 hod. tyto kněží: pondělí 12. 8. 2002 – Michael Josef Pojezdny, opat strahovský ● úterý 13. 8. 2002 – Jiří Lukáš Šebák, provinciál kapucínů ● středa 14. 8. 2002 – Alvaréz Kodeda, provinciál dominikánů. ● Příležitost ke svátosti smíření od 12. 8. do 14. 8. bude vždy od 16.30 do 18.30 hod. Ve čtvrtek 15. srpna 2002 v 18.30 hod. o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie bude pontifikální mše svatá na poděkování za všechna dobrodíní a za ochranu našeho města Brna, kterou bude celebrat novoříšský opat Marian Rudolf Kosík a starobrněnský opat Lukáš Evžen Martinec a další pozvaní kněží. Homilii pronese známý teolog a psychiatr Dr. Max Jaroslav Kašparů.

Tento den bude možné v bazilice na Starém Brně získat plnomocné odpustky za obvyklých podmínek. Před pontifikální mši svatou, od 17.30 hod. bude modlitba růžence, kterou povedou sestry Alžbětky. Od 18.00 hod. budou následovat společné mariánské nešpory. Na závěr poutní mše svaté zazní v bazilice „Starobrněnské zdrávas“, které zkomponoval starobrněnský varhaník Miroslav Příhoda.

Ve starobrněnské bazilice se již po dlouhá staletí nachází milostný obraz Panny Marie Svatotomské, který daroval řeholníkům Řádu sv. Augustina v roce 1356 nezapomenutelný Otec vlasti Karel IV. při příležitosti jejich příchodu do Brna, kde od té doby neustále slouží Bohu a jeho lidu podle nehasnoucího příkladu svého Otce, sv. Augustina.

Panně Marii Svatotomské se přisuzuje mocná ochrana jak jednotlivcům, tak i celému městu Brnu. A to nejen během švédských válek, kdy se k ní Brňané utkali o pomoc pod vedením slavného brněnského jezuitu Martina Středce, ale také o nelych sto let později, v době bojů o „dědictví rakouské“ v roce 1742. kdy Brno obléhala prusko-saská vojska. Proto je tato Madona nazývána „Perlou Moravy“ a „Palladiem města Brna“, ke které se vždy Brňané, ale nejen oni, obraceli s prosbou o pomoc v dobách nejtěžších.

Liturgická čtení

Neděle 4. 8. – 18. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 55,1-3
Ž 145(144),8-9.15-16.17-18
Odp.: srov. 16 (*Otvíráš svou ruku a sytíš nás, Hospodine!*)
2. čt.: Řím 8,35.37-39
Ev.: Mt 14,13-21

Pondělí 5. 8. – nez. pam. Posvěcení římské baziliky P. Marie

1. čt.: Jer 28,1-17
Ž 119(118),29.43.79.80.95.102
Odp.: 68b (*Nauč mě, Hospodine, svým příkazům.*)
Ev.: Mt 14,22-36

Úterý 6. 8. – svátek Proměnění Páně

1. čt.: Dan 7,9-10.13-14
nebo 2 Petr 1,16-19
Ž 97(96),1-2.5-6.9
Odp.: 1a.9a (*Hospodin kraluje, je povznesen nad celou zemí.*)
Ev.: Mt 17,1-9

Středa 7. 8. – nez. pam. sv. Sixta nebo sv. Kajetána

1. čt.: Jer 31,1-7
Jer 31,10.11-12ab.13

Odp.: srov. 10d (*Hospodin bude nad námi bát jako pastýř nad svým stádem.*)
Ev.: Mt 15,21-28

Čtvrtek 8. 8. – památka sv. Dominika

1. čt.: Jer 31,31-34
Ž 51(50),12-13.14-15.18-19
Odp.: 12a (*Stvoř mi čisté srdce, Bože!*)
Ev.: Mt 16,13-23

Pátek 9. 8. – svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže

1. čt.: 1 Petr 4,12-19
Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17
Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěřuji svého ducha.*)
Ev.: Lk 9,23-26

Sobota 10. 8. – svátek sv. Vavřince

1. čt.: 2 Kor 9,6-10
Ž 112(111),1-2.5-6.7-8.9
Odp.: 5a (*Blaze muži, který se slitovává a půjčuje.*)
Ev.: Jan 12,24-26

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	4. 8.	5. 8.	6. 8.	7. 8.	8. 8.	9. 8.	10. 8.
Antifona	919	934	1452	964	1722	1708	1708
Žalm	784	783	786	784	783	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	920	935	1452	964	1723	1709	1708
Antifony	920	935	1453	965	981	1710	1463
Žalmy	921	936	813	965	981	813	813
Kr. čtení a zpěv	923	938	1454	969	1724	1710	1463
Antifona k Zach. kantiku	708	1448	1454	969	1724	1710	1463
Prosby	924	939	1454	969	1724	1711	1711
Záv. modlitba	708	1448	1455	1461	1462	1712	1463
Modlitba během dne:							
Hymnus	925	940	1455	970	986	792	792
Antifony	925	940	1456	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	943	1456	973	989	1713	1713
Záv. modlitba	708	943	1455	973	990	1712	1463
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	915	929	944	1457	975	1727	1024
Antifony	916	929	945	1457	976	992	1025
Žalmy	916	930	945	1457	976	992	1025
Kr. čtení a zpěv	918	933	947	1459	979	1730	1027
Ant. ke kant. P. M.	708	708	1448	1459	979	1731	709
Prosby	918	933	948	1459	979	1731	1028
Záv. modlitba	708	708	1448	1455	1461	1462	709
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Nabídka kalendářů pro rok 2003

DIÁŘ 2003

Diář s katolickým a občanským kalendářem a s telefonickým záznamníkem.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A6, 39 Kč

LODI PLUJÍCÍ K BOHU

Stolní kalendář s vyobrazeními a popisky nových kaplí a kostelů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku z konce 20. století. Foto Antonín Bína.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

MALÁ POSELSTVÍ

Stolní kalendář s myšlenkami na týden a ilustrativními fotografiemi přírodních motivů. Foto Josef Hlaváček a Vojtěch Kodet, texty P. Vojtěch Kodet OCarm.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

DOTEKY SVĚTLA 2003

Stolní kalendář s fotografiemi církevních staveb u nás, včetně několika interiérů, venkovních křížů a božích muk. Foto Petr Hlavatý.

Vyšehrad, 55 Kč

STOLNÍ KALENDAŘ 2003

Týdenní kalendář s myšlenkou na každý týden a s ilustrativním fotem. Vychází s církevním schválením.

Cesta ve spolupráci s Radiem Proglas, 54 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Maticce cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 068/550 04 31, fax: 068/522 28 03

NAIVNÍ MALÍŘI 2003

Měsíční pohlednicový stolní kalendář s barevnými ilustracemi, bez textu.

Doron, karton, 99 Kč

MEDVÍDKY 2003

Měsíční pohlednicový stolní kalendář s barevnými fotografiemi plyšových medvídků, bez textu.

Doron, karton, 99 Kč

RADOST KAŽDÝ DEN - foto W. Wirth

CHVÍLE TICHY - foto R. Blesch

PŘÁTELSTVÍ - foto W. Rauch

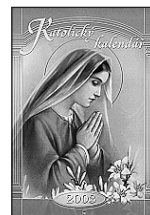
Tři různé druhy nástěnného měsíčního kalendáře, který lze použít i jako záložky do knih. Barevné fotografie s přírodními motivy a krátkými citáty různých autorů.

Doron, karton, 49 Kč

KATOLICKÝ KALENDAŘ

Tradiční nástěnný měsíční kalendář s celostránkovými obrazy ze života církve (Kristus, P. Maria, světci apod.).

KON-PRESS & VIA, 45 Kč

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Maticce cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Maticce cyrilometodějské. Vydává Maticce cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Maticce cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravy. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Maticce cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzercie: knihy@maticecm.cz). Registrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.